Dar wy

IX

SPRAWOZDANIE ZJEDNOCZENIA MŁODZIEŻY POLSKIEJ

ZA

ROK

1-9-2-7

*

POZNAŃ

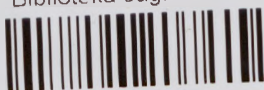
IX

SPRAWOZDANIE

ZJEDNOCZENIA MŁODZIEŻY POLSKIEJ

ZA ROK

1927

P O Z N A Ń 1 9 2 8

NAKŁADEM ZJEDNOCZENIA MŁODZIEŻY POLSKIEJ
SKŁAD GŁÓWNY I DRUK SP. AKC. „OSTOJA"

DOM S. A. „OSTOJA“ KSIĘGARNIA i DRUKARNIA,
gdzie mieszczą się także biura Zjednoczenia Młodzieży Polskiej.

I.

Uwagi wstępne.

Sprawozdanie niniejsze przedstawia wyniki i stan pracy głównie jednego tylko z trzech ogniw, z których składa się organizacja **Stowarzyszeń** (lokalnych), **Związków** (diecezjalnych) i **Zjednoczenia** Młodzieży Polskiej, — mianowicie dotyczy sprawozdanie niniejsze przedewszystkiem centrali ogólnokrajowej, Zjednoczenia Młodzieży Polskiej. Niektóre tylko cyfry odnoszą się do pracy lokalnych **Stowarzyszeń** Młodzieży Polskiej i do diecezjalnych **Związków** Młodzieży Polskiej; podano je w tabelach statystycznych na końcu niniejszego sprawozdania. Pozatem sprawozdanie obejmuje prawie tylko działalność Zjednoczenia Młodzieży Polskiej, jako centrali.

Po tem wyjaśnieniu, przypomnijmy sobie krótko tło, na którem praca Zjednoczenia w r. 1927 się odbywała. Stosunki w których rozwijała się działalność Zjednoczenia Młodzieży Polskiej w roku sprawozdawczym 1927 nie wiele różniły się od stosunków w roku poprzednim. Warunki społeczne doznawały stałej, aczkolwiek bardzo powolnej poprawy, zwłaszcza w dziedzinie życia państwowego. Jednakże spodziewana, zwłaszcza przez organizacje młodzieży pozaszkolnej, zmiana ustaw państwowych o zrzeszeniach niestety znowu poszła w odwłokę. Położenie ekonomiczne kraju w r. 1927 jeszcze nie jest normalne. Życie jeszcze ciągle dopędza i wyrównuje dewaluację złotego z r. 1925, co dotkliwie daje się we znaki, zwłaszcza organizacjom społecznym. W innych dziedzinach życia kulturalnego na ogół zmiany były niewielkie. Rozwój tutaj z natury rzeczy może być tylko powolny i stopniowy.

Ogólne położenie kraju, podobnie jak i w ubiegłym roku sprawozdawczym, jeszcze dużo nastręcza trudności w działalności organizacji społecznych, a zwłaszcza organizacyj młodzieży.

II.

Działalność rady naczelnej.

A. PLENUM.

W roku sprawozdawczym odbył się j e d e n zjazd rady naczelnej Zjednoczenia Młodzieży Polskiej w dniach 21 i 22 lipca 1927 r. w Poznaniu.

Szczegółowy porządek obrad, zgodnie z przepisami ustawy Zjednoczenia i regulaminu rady naczelnej, wysłano wszystkim członkom już 4 tygodnie przedtem. Również już przed zjazdem wysłano wszystkim członkom projekty uchwał oraz drukowane sprawozdanie.

Imieniem J. E. Ks. Kardynała - Prymasa zaszczycił zjazd w pierwszym dniu obrad J. E. Ks. Biskup Radoński z Poznania, założyciel i długoletni patron Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej.

Przebieg obrad był następujący:

1. *Zagajenie.* — Zjazd zagaił prezes rady naczelnej ks. prałat Józef Strojnowski na sali Bibljoteki Uniwersyteckiej w Poznaniu. Po stwierdzeniu, że zjazd został prawidłowo zwołany, powołuje na sekretarza zjazdu ks. Józefa Tomerę z Krakowa w zastępstwie nieobecnego ks. Pankiewicza.

2. *Przemówienia powitalne.* — Odczytano telegramy nadesłane. Przedstawiciele różnych organizacyj wygłosili przemówienia powitalne.

3. *Stwierdzenie obecnych.* — Ks. dyr. Biłko stwierdza, że na sali są reprezentowane wszystkie Związki, że lista obecnych jest wyłożona na sali, w której zaznaczono liczbę głosów, przysługujących poszczególnym Związkom.

4. *Sprawozdanie zarządu* z działalności Zjednoczenia w r. 1926 złożył ks. dyr. Biłko, opierając się na drukowanem sprawozdaniu.

5. *Sprawozdanie komisji rewizyjnej, absolutorjum dla zarządu.* — Imieniem komisji rewizyjnej referuje ks. kan. Schulz. Na jego wniosek przyjęto następującą uchwałę:

„Rada naczelna przyjmuje do wiadomości sprawozdanie zarządu za r. 1926 i udziela zarządowi absolutorjum za r. 1926.

Zarazem zgadza się rada naczelna na zredukowanie w książkach Zjednoczenia rachunku akcyj, udziałów i efektów według uznania i oceny komisji rewizyjnej".

6. *Program pracy i budżet na r. 1928.* — Po referacie ks. dyr. Biłki przyjęto następującą uchwałę:

„Rada naczelna zatwierdza — na wniosek komisji rewizyjnej — przedłożony przez zarząd Zjednoczenia budżet na rok 1928, zamykający się cyfrą 40 300 zł".

Powyższy punkt porządku obrad obszerniej omawia rozdział VI niniejszego sprawozdania.

7. *Zmiana ustaw.* — Po referacie ks. dyr. Biłki przyjęto następującą rezolucję:

„Rada naczelna uchwala, by ustępy ustaw Stowarzyszeń, Związków i Zjednoczenia, dotyczące stosunku Władzy Kościelnej do naszej organizacji, ujęto według życzenia Episkopatu Polskiego oraz upoważnia zarząd Zjednoczenia do przeprowadzenia i prawomocnego ogłoszenia odnośnej zmiany ustaw".

8. *Sprawa święta młodzieży żeńskiej.* — Po referacie p. redaktorki Wolniewiczówny i po dłuższej dyskusji w imiennem głosowaniu przyjęto następujący wniosek:

„Święto Młodzieży Żeńskiej obchodzą Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej w ostatnią niedzielę maja".

9. *Przystąpienie do Międzynarodowej Unji Młodzieży Żeńskiej.* — Po referacie ks. dyr. Biłki przyjęto następującą uchwałę:

„Rada naczelna zgadza się na wniosek zarządu, by Zjednoczenie Młodzieży Polskiej przystąpiło do Międzynarodowej Katolickiej Organizacji Młodzieży Żeńskiej".

Ad 10. *Wybór organów rady naczelnej.* — Na propozycję komisji matki, przedstawioną przez ks. sekr. Rogoża, rada naczelna dokonała następujących wyborów:

P r e z y d j u m: Ks. Józef Strojnowski z Płocka, prezes, — p. Anna Orłowska z Krakowa, I wiceprezes, —

p. Stanisław Gołąb z Warszawy, II wiceprezes, — sekretarze: ks. Jan Figura, ks. Józef Schulz.

Sąd naczelny: Ks. dr. Franciszek Adach z Lublina, ks. dr. Edward Kozłowski z Poznania, ks. kan. Dymek z Poznania, ks. Gniazdowski z Warszawy.

Komisja rewizyjna: p. dyr. Mieczysław Bogajski z Poznania, p. dyr. Jan Woźnicki z Poznania.

Komisja matka: ks. Józef Strojnowski z Płocka, ks. Aleksander Rogóż z Tarnowa, ks. Leopold Biłko z Poznania.

11. *Doświadczenia poczynione w odpowiadających Zjednoczeniu organizacjach młodzieży za granicą.* — Referuje zamiast chorego ks. Walerjana Adamskiego, ks. dr. Edward Kozłowski, redaktor „Przewodnika Społecznego".

12. *Zjednoczenie Młodzieży Polskiej jako system pracy nad wyrobieniem młodzieży w duchu katolickim i obywatelskim.* — Referat wygłosił ks. dyr. Biłko.

13. *Odczytanie protokółu zjazdu.* — Protokół przyjęto. Obrady zakończono.

B. ORGANY RADY NACZELNEJ.

1. *Prezes rady naczelnej.* Jest nim od r. 1919 bez przerwy ks. Józef Strojnowski z Płocka.

2. *Prezydjum rady naczelnej* w r. sprawozdawczym nie odbyło żadnego posiedzenia.

3. *Sąd naczelny* także nie odbył posiedzenia.

4. *Komisja rewizyjna* odbyła posiedzenie dnia 1 lipca 1927 r., celem zbadania ksiąg i bilansu Zjednoczenia, jak to wynika z sprawozdania finansowego.

5. *Komisja matka* odbyła posiedzenie dnia 21 lipca 1927, celem przygotowania listy kandydatów na mające się odbyć wybory.

6. *Zarząd.* O składzie i działalności zarządu osobno będzie mowa.

III.

Działalność zarządu.

Pracownicy Zjednoczenia.

Zarząd. Członkami zarządu, wybrani przez radę naczelną na czas nieograniczony są: ks. Walerjan Adamski (od r. 1919), ks. Leopold Biłko (od r. 1922), zastępcą członka zarządu jest ks. Ludwik Jarosz (od r. 1919).

Podział pracy członków zarządu w roku sprawozdawczym był następujący:

1. Ks. Walerjan Adamski zajmował się przedewszystkiem sprawami naukowemi, a zwłaszcza pisaniem podręcznika socjologji stosowanej. Pozatem załatwiał sprawy finansowe, sprawozdawcze, a po części i prawnicze. Jest prezesem rady nadzorczej S. A. „Ostoja" i członkiem kuratorjum Katolickiej Szkoły Społecznej, mianowany dnia 1 lipca 1927 r. Dnia 21 grudnia uzyskał ks. W. Adamski stopień doktora filozofji na Uniwersytecie Poznańskim na podstawie pracy z socjologji.

2. Ks. Leopold Biłko kierował całą organizacją, załatwiał sprawy wydawnicze, był redaktorem „Kierownika Stowarzyszeń Młodzieży" i „Przyjaciela Młodzieży". Pozatem był czynnym członkiem zarządu S. A. „Ostoja". W sierpniu i wrześniu odbył ks. Biłko, przy finansowej pomocy Drukarni i Księgarni św. Wojciecha, dłuższą podróż za granicę, celem zaznajomienia się z tamtejszemi metodami pracy społecznej i pracy wśród młodzieży (Niemcy, Holandja, Belgja, Francja, Szwajcarja).

3. Ks. Jarosz, będąc sekretarzem jeneralnym Związku Młodzieży Polskiej Męskiej w Poznaniu, w czynnej pracy zarządu Zjednoczenia nie brał udziału.

Współpracownicy zarządu. Współpracownikami w charakterze *referentów* byli:

1. p. Felicja Żurowska od r. 1922, kierowniczka działu wydawniczego,

2. p. Czesława Wolniewiczówna (od r. 1921) redaktorka „Młodej Polki",

3. ks. prob. Henryk Szuman z Nawry, woj. pomorskie (od r. 1925), redaktor „Małego Światka",

4. p. Eugenjusz Jelonek, jako współpracownik działu wydawniczego (ustąpił dnia 31 marca),

5. p. Władysław Oleksy z Poznania, magister praw (od dnia 19 maja), jako kierownik sekretarjatu i współpracownik czasopism,

6. p. Seweryn Sarjusz Zaleski z Chartowa (od 10. VIII), jako referent przysposobienia rolniczego,

7. p. Marja Lanżanka z Poznania (od 1. X), jako referentka wychowania fizycznego,

8. p. Wiesław Jaroszewski z Poznania (od 1. XI), jako referent wychowania fizycznego.

Techniczną pracowniczką Zjednoczenia była p. Helena Zywertówna (od r. 1926).

Przejściową pomocą w pracach biura służyła p. Helena Lierschówna oraz pracownicy S. A. „Ostoja".

Delegacje. Do załatwiania poszczególnych czynności, zwłaszcza pozabiurowych, zarząd Zjednoczenia delegował różne osoby, mianowicie w 41 wypadkach, na konferencje z władzami i organizacjami, a zwłaszcza na wizytacje, zjazdy, kursy itd. Oprócz wyżej wymienionych członków zarządu i referentów, delegatami były jeszcze następujące osoby: ks. Rogóż, z Tarnowa, — ks. Matusz z Przemyśla, — ks. Żynda z Wąbrzeźna, — ks. Jarosz z Poznania, — p. Bujakiewicz z Poznania.

A. DZIAŁALNOŚĆ WEWNĘTRZNA ZJEDNOCZENIA.

a) Działalność biurowa.

1. *Konferencje biurowe.* Konferencje zarządu odbywały się bardzo często, nieraz codziennie. Konferencje zarządu wraz z referentami odbywały się w miarę potrzeby. Z ważniejszych konferencyj biurowych spisywano protokóły.

2. *Dział korespondencyj.* Do biura Zjednoczenia wpłynęło 1642 listów. Wysłano w ciągu roku sprawozdawczego 1454 pism. Okólników i listów masowych nie wliczono.

Do Związków wysłano 17 nieraz obszernych okólników, pisanych na maszynie.

W wielkiej mierze do spraw Zjednoczenia, zwłaszcza wydawniczych, odnosiła się liczna (13302) korespondencja S. A. „Ostoi".

Udzielano także licznych informacyj ustnych z najrozmaitszych dziedzin, których jednakże nie zliczano.

Ze względu na oszczędność czasu i na gruntowność załatwiania spraw przygotowywano wszelkie wyjazdy i konferencje pisemnie.

3. *Działalność prawnicza*. Organizacje społeczne o charakterze ogólnopolskim napotykają na trudności w sprawie ich legalizacji z uwagi na różnorodność obowiązującego w poszczególnych dzielnicach ustawodawstwa odnośnie stowarzyszeń. Oczekiwana ogólnopolska ustawa o stowarzyszeniach w roku sprawozdawczym nie została jeszcze wydana. W sprawie legalizacji Związków i Stowarzyszeń odbyło Zjednoczenie w roku sprawozdawczym kilka konferencyj w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, czyniąc równocześnie starania, aby przyśpieszyć wydanie jednolitej ustawy o stowarzyszeniach.

Zjednoczenie służyło w wielu wypadkach Związkom i Stowarzyszeniom Młodzieży Polskiej radami i wskazówkami prawnemi, w szczególności z dziedziny spraw organizacyjnych. Świadczą o tem okólniki Zjednoczenia, konferencje, czasopisma i projekty opracowanych regulaminów.

W roku sprawozdawczym opracowało Zjednoczenie projekty następujących regulaminów: regulamin sztandarowy, regulamin dla patronatów, regulamin Koła Przyjaciół Młodzieży, dodatek do regulaminu odznak i mundurka, — które zostały omówione na zjeździe sekretarzy jeneralnych dnia 19—21 lipca 1927 r. Projekty wymienionych regulaminów ogłosiło Zjednoczenie w „Kierowniku Stow. Młodzieży" nr. 9/27 str. 266 oraz w okólniku swym nr. 13/27, ażeby Związki i Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej mogły nadesłać swoje opinje przed ostatecznem ogłoszeniem regulaminów. Regulaminy te zamierza Zjednoczenie ogłosić po ich dokładnem opracowaniu i ostatecznem redakcyjnem ujęciu.

4. *Sprawy wydawnicze*. Ponieważ wszystkie sprawy handlowe i finansowe, złączone z czasopismami i wydawnictwami Zjednoczenia, załatwiała S. A. Ostoja, przeto działalność wydawniczą Zjednoczenia omówimy poniżej w rozdziale VII.

Bardzo wielki nacisk kładło Zjednoczenie na przeprowadzenie abonamentu obowiązkowego czasopism organizacyjnych.

5. *Działalność sprawozdawcza.* Zarząd informował kilka razy do roku członków Zjednoczenia o działalności organizacji czy to za pomocą czasopism Zjednoczenia, czy też zwłaszcza za pomocą okólników Zjednoczenia do Związków.

W roku sprawozdawczym Zjednoczenie wydało drukowane VIII. sprawozdanie za rok 1926.

Również wydało Zjednoczenie „zbiór sprawozdań", obejmujący sprawozdanie Zjednoczenia i sprawozdanie 13 Związków, które także wydały drukowane sprawozdania.

6. *Bibljoteka Zjednoczenia.* W r. 1927 inwentarz bibljoteczny wykazywał 2067 numerów, w tem 213 poważnych dzieł, w 346 tomach, oraz 1854 broszury. Bibljoteka Zjednoczenia ma specjalnie charakter naukowo-społeczny, i ułatwia pracownikom Zjednoczenia spełnianie ich czynności oraz studjum dalsze. W roku sprawozdawczym dobór książek i broszur powiększył się dzięki darom lub drogą kupna. Na zakupno wzgl. oprawę książek w r. 1927 wydano tylko 139,98 zł.

b) Działalność pozabiurowa.

1. *Delegacje.* Delegacje miały na celu załatwianie spraw specjalnych, zwłaszcza zaś dokonywanie wizytacyj lub udzielanie pomocy Związkom.

Ogółem delegaci Zjednoczenia uczestniczyli w 21 zjazdach delegowanych i to w 10 zjazdach młodzieży męskiej i w 11 zjazdach delegowanych młodzieży żeńskiej.

Wizytacje biur Zarządów związkowych nie odbyły się.

Wizytacyj zebrań rad związkowych w roku sprawozdawczym nie odbyto, tylko okazyjnie urządzono konferencję z prezesami rad związkowych.

Delegaci Zjednoczenia udzielali pomocy Związkom zwłaszcza w rozmaitych kursach związkowych i to w 9 wypadkach.

W urządzeniach niezwiązkowych (okręgowych, stowarzyszeniowych itd.) delegaci Zjednoczenia pomagali jedynie przy sposobności i prywatnie.

O działalności delegatów w rozmaitych konferencjach z władzami i organizacjami referujemy osobno.

2. *Zjazd sekretarzy jeneralnych.* W roku sprawozdawczym odbył się jeden zjazd sekretarzy jeneralnych w Poznaniu w dniach od 19—21 lipca. Wszystkie Związki były na nim reprezentowane. Odpis protokółu zjazdu wysłano wszystkim Związkom.

Omawiano następujące sprawy, przyjmując przeważnie odpowiednie rezolucje :

1. Akcja katolicka a nasza organizacja:
   a) akcja katolicka w historycznem oświetleniu — ref. ks. kan. Dymek,
   b) akcja katolicka a duszpasterstwo — ref. ks. kan. Dymek,
   c) Stosunek Stowarzyszeń, Związków i Zjednoczenia do akcji katolickiej w Polsce — ref. ks. dyr. Biłko.
2. Regulamin Koła Przyjaciół Młodzieży — referuje p. Władysław Oleksy.
3. Regulamin patronatów — referuje p. Oleksy.
4. Praworządność podstawą pracy w naszej organizacji — ref. ks. Biłko.
5. Akcja oświatowa i zawodowa w naszej organizacji w łączności z innemi organizacjami z szczególnem uwzględnieniem przysposobienia rolniczego młodzieży — ref. ks. Biłko.
6. Stosunek nasz do organizacyj konkurencyjnych — ref. ks. Koziński, koref. ks. Figura.
7. Dzień propagandy organizacyjnej w dniu święta młodzieży męskiej — ref. ks. Biłko.
8. Święto młodzieży żeńskiej — ref. p. red. Wolniewiczówna.
9. Jubileuszowy zlot młodzieży męskiej w r. 1929 i związany z nim program pracy Związków w r. 1928 — ref. ks. Biłko.
10. Wydawnictwa perjodyczne Związków i Zjednoczenia — ref. ks. Biłko.
11. Nadesłane przez Związki projekty zmian ustaw — ref. ks. kan. Schulz.
12. Regulamin sztandaru — ref. ks. dyr. Biłko.
13. Obecne ujęcie akcji wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego i nasz do niej stosunek — ref. ks. Biłko.

3. *Kursy Zjednoczenia.* W r. sprawozdawczym Zjednoczenie kursu nie urządziło. Natomiast praktykę organizacyjną w biurach Zjednoczenia odbyli: w marcu i kwietniu ks. Alojzy Siemienik

z Katowic i od 16. IX. do 16. X. p. Teresa Siemieńska z Silnicy, wojew. kieleckie.

4. *Zlot Zjednoczeniowy.* Dnia 5 i 6 czerwca 1927 r. urządziło Zjednoczenie wielki II ogólnopolski zlot młodzieży żeńskiej w Poznaniu. Ogółem uczestniczyło 3 510 młodzieży żeńskiej z całej Polski. Związki były w następującej liczbie reprezentowane: Częstochowa 44, Kielce 35, Kowel 4, Kraków 70, Lublin 78, Lwów 41, Łomża 36, Łódź 139, Pińsk 6, Płock 145, Przemyśl 21, Radom 93, Siedlce 21, Śląsk 79, Tarnów 9, Warszawa 189, Poznań miasto 1 000, Poznań prowincja 1 077, Wilno 65, Włocławek 67, Wąbrzeźno 291.

Wydawnictwa zlotu. Wydano drukowane okólniki do Stowarzyszeń, formularze zgłoszeń, legitymacje, odezwę z podpisami członków komitetu honorowego i wykonawczego. Zaraz po przyjeździe do Poznania wręczono uczestniczkom zlotu za pośrednictwem komendantek związkowych dwubarwny żeton zlotowy, związkowy żeton, informator „Powiem ci wszystko", zawierający program, dokładne instrukcje i wskazówki. Na czas zlotu wydano trzy numery „Młodej Polki Zlotowej". Pozatem wydano 2 teksty Mszy św., na pierwszy i na drugi dzień zlotu. Poza temi wydawnictwami wydano drukiem zaproszenia na zlot, afisze na wieczornicę ludoznawczą, programy na wieczornicę, dalej afisze i progamy na wieczornicę podhalańską. Po zlocie wydano album zlotowe z 24 rycinami, serję pocztówek zlotowych, podziękowanie za poparcie akcji zlotowej. Składka zlotowa wynosiła 1,50 zł. Pozatem zebrano szereg subwencyj w naturaljach i w gotówce. Wydatki zlotu pokryły się z dochodów zlotowych.

Sprawozdanie ze zlotu podano w „Kierowniku Stowarzyszeń Młodzieży" oraz w „Młodej Polce".

5. *Radjo.* Zjednoczenie nawiązało z pomyślnym skutkiem łączność z stacją nadawczą Radja Poznańskiego. W roku sprawozdawczym wygłoszono dwa 25 minutowe wykłady oraz pięć 15 minutowych biuletynów. Wykłady miały charakter informacyjny. O wykładach i biuletynach pisano w czasopismach Zjednoczenia. Tematy biuletynów były następujące: Przed zlotem młodzieży żeńskiej, (Wolniewiczówna), Święto Młodzieży (ks. Biłko), Działalność Zjednoczenia Młodzieży (p. Wolniewiczówna), Pomoce oświatowe pracowników społecznych (p. Żurowska), Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej na wsi (p. Oleksy), Obchody gwiazdkowe

w S. M. P. (p. Ozdowska), Czasopisma dla młodzieży (ks. Biłko). Oprócz tych biuletynów wygłoszono wykłady, jeden przed II ogólnopolskim zlotem młodzieży żeńskiej a drugi w przededniu święta młodzieży w listopadzie.

Z innemi stacjami radjowemi jeszcze nie nawiązano kontaktu.

B. DZIAŁALNOŚĆ ZEWNĘTRZNA ZJEDNOCZENIA.

a) Pozyskiwanie członków i sympatyków.

1. *Przygotowanie i przyjęcie nowych członków* Z 1-szym stycznia 1927 należało do Zjednoczenia 23 Związki.

W r. 1927 znajdują się w stadjum tworzenia i przygotowania Związki w Kowlu i w Pińsku, gdzie narazie istnieją sekretarjaty jeneralne.

Nowy Związek powstał w Katowicach dla młodzieży żeńskiej. Związki te narazie kandydują do Zjednoczenia.

W roku sprawozdawczym przyjęto do Zjednoczenia dwa Związki Młodzieży Polskiej Żeńskiej, mianowicie w Płocku (25. VI.) w Przemyślu (16. VII.).

2. *Propaganda ogólna w kraju.* Dniem propagandy ogólnej były dla Zjednoczenia i całej organizacji „Święto Młodzieży", które obchodzono jak zwykle dla młodzieży męskiej w niedzielę po św. Stanisławie Kostce, pozatem obchodzono „Święto Druchen" albo w dzień 3 maja albo w niedzielę następującą. Dopiero w roku 1928 po raz pierwszy w całej Polsce młodzież żeńska będzie obchodziła w jednym dniu (ostatnia niedziela maja) swoje święto.

W łączności z temi dniami Zjednoczenia, a zwłaszcza Związki, ogłaszały w prasie codziennej informacje i artykuły o naszej organizacji. Pozatem za pomocą także innych środków, a zwłaszcza za pomocą radja, szerzono wśród społeczeństwa ideę naszej organizacji.

3. *Propaganda zagraniczna.* Dnia 7 maja z okazji przybycia J. E. Ks. Kard. Bourne z Anglji wręczono mu krótki opis naszej organizacji w języku angielskim. Dnia 5. VII. odwiedził biura nasze delegat papieski Fryderyk Callori di Vignale oraz ks. dr. Krieg, kapelan papieskiej gwardji szwajcarskiej. Dnia 3 października zwiedził biura nasze O. Horstmann, pracownik niemieckiej centrali młodzieży katolickiej w Düsseldorfie i szereg innych gości zagranicznych, którym wręczono opis organizacji w języku francuskim. Por. także poniżej „Organizacje młodzieży zagranicą".

b) Stosunek do władz i organizacyj.

1. *Władze kościelne.* Delegatem Episkopatu Polskiego do rady naczelnej Zjednoczenia był J. E. Ks. Kardynał Prymas Dr. Hlond (od r. 1926). Na zjeździe Episkopatu Polskiego we Wilnie w lipcu Episkopat wybrał komisję, która ma ustalić stosunek Episkopatu i władz kościelnych do całej organizacji naszej.

Zjednoczenie informowało Episkopat Polski o swej działalności, a zwłaszcza o wydawnictwach.

2. *Władze państwowe.* Najdawniej Zjednoczenie współpracuje z Państwowym Urzędem Wychowania Fizycznego ze względu na wychowanie fizyczne i przysposobienie wojskowe, jak o tem obszerniej będzie mowa w dziale programowym.

W sprawach ustawy o zrzeszeniach i w sprawie legalizacji Stowarzyszeń Zjednoczenie często komunikowało się z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych.

Również zaczęło Zjednoczenie w roku bieżącym porozumiewać się z Ministerstwem Rolnictwa i Dóbr Państwowych, celem uzyskania pomocy do akcji przysposobienia rolniczego młodzieży.

Sprawozdanie za r. 1926 wysłano do wszystkich Ministerstw, a także do wyższych urzędów krajowych i zagranicznych.

3. *Organizacje społeczne.* Z całym szeregiem organizacyj społecznych ogólno polskich utrzymywało Zjednoczenie kontakt, zwłaszcza z Centralnem Towarzystwem Rolniczem w Warszawie. Jego delegatem do rady naczelnej Zjednoczenia był nadal p. Bogdan Wieliczko. Z szeregiem innych organizacyj utrzymywało Zjednoczenie stosunki przyjazne.

4. *Organizacje młodzieży za granicą.* Zjednoczenie należy do dwóch organizacyj międzynarodowych. Dawniej już przystąpiło do organizacji młodzieży męskiej w Rzymie. W roku sprawozdawczym miał się odbyć międzynarodowy kongres młodzieży męskiej w Lourdes, który jednakże na kilka tygodni przed terminem został odwołany.

W roku sprawozdawczym zostało Zjednoczenie przyjęte także do organizacji międzynarodowej żeńskiej z siedzibą w Gandawie. Nazwa tej organizacji jest następująca: Union Internationale des Ligues Fèminines Catholiques, Section des Jeunes, 2 Rue des Baguettes, Gand.

Z obu organizacjami międzynarodowemi Zjednoczenie korespondowało kilkakrotnie.

W roku sprawozdawczym Zjednoczenie miało także bezpośredni, osobisty, kontakt z organizacjami ogólno-krajowemi w Niemczech, Holandji, Belgji, Francji i Austrji. Delegaci Zjednoczenia uczestniczyli w zjazdach następujących organizacyj młodzieży: Niemcy (Deutsche Jugendkraft), 5—8. VIII. w Kolonji (ks. Biłko), Wiedeń, 9—15. VIII. (ks. Jarosz), Belgja, 27—28. VIII. w Liège (ks. Biłko, ks. Żynda), Berlin, 14—16. XI. Kongres bezalkoholowego wychowania młodzieży (p. Wolniewiczówna).

5. *Młodzież polska za granicą.* W miarę sił i możności popierało Zjednoczenie organizacje młodzieży polskiej za granicą.

IV.

Działalność programowa.

Jak wiadomo jest Zjednoczenie federacją Związków Młodzieży Polskiej, które znów są federacjami Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej. Toteż pełny i dokładny obraz działalności programowej całej naszej organizacji daje jedynie zaznajomienie się ze wszystkiemi sprawozdaniami: Zjednoczenia, Związków i Stowarzyszeń. W niniejszem sprawozdaniu oświetlamy zadania programowe prawie tylko z punktu widzenia Zjednoczenia i jego działalności. Prawie wszystkie Związki wydają drukowane sprawozdania roczne. Najtrudniej ocenić pracę Stowarzyszeń, które z natury rzeczy tylko wyjątkowo drukują swe sprawozdania.

Zjednoczenie oddziałuje na całą organizację i jej stopnie organizacyjne bądź to bezpośrednio bądź też pośrednio.

Bezpośrednie oddziaływanie dokonuje się przedewszystkiem przez działalność *prawną*, gdyż Zjednoczenie ustala ustawy i uchwala jednolite regulaminy dla Związków i Stowarzyszeń. Oddziaływanie *moralne* Zjednoczenia dokonuje się za pomocą zlotów i zjazdów ogólno-krajowych, za pomocą wspólnych, jednolitych symbolów rzeczowych, jak oznaki, dystynkcje, mundurki, za pomocą obchodzonych w całym kraju uroczystości, a przedewszystkiem przez wydawnictwa perjodyczne i nieperjodyczne.

Bezpośrednio oddziałuje Zjednoczenie w pierwszym rzędzie na *Związki*, mianowicie na zjazdy delegowanych, rady związkowe i zarządy. Wchodzą tu w rachubę także wydawane przez Zjednoczenie okólniki do Związków, pozatem wizytacje, zjazdy sekretarzy jeneralnych, korespondencja itd.

Na *Stowarzyszenia* oddziałuje Zjednoczenie głównie przez swoje czasopisma, a prócz tego przez wydawnictwa książkowe, druki, formularze itd.

Na *młodzież* samą oddziałuje Zjednoczenie przez czasopisma dla członków, t. j. przez „Przyjaciela Młodzieży" i „Młodą Polkę" oraz przez szereg wydawnictw, przeznaczonych dla młodzieży samej.

O oddziaływaniu Zjednoczenia na całe społeczeństwo już wyżej wspomnieliśmy.

Pośrednio oddziałuje Zjednoczenie przez Związki i ich okręgi oraz przez Stowarzyszenia.

Poniżej omówimy zadania Stowarzyszeń i całej organizacji według art. 3 ustawy Stowarzyszeń, zaznaczając w kilku słowach co w roku sprawozdawczym Zjednoczenie dla rozwoju każdego z tych zadań zdziałało. Przytem powołujemy się na uwagi, już w poprzednim rozdziale podane.

1. WYKSZTAŁCENIE I WYCHOWANIE RELIGIJNE.

Główna praca w tym dziale koncentruje się w Stowarzyszeniach, opierając się o pomoc Związków.

Zjednoczenie posiada — jak to poniżej wyjaśnimy — bogatą już literaturę, która umożliwia nawet intensywną pracę Stowarzyszeń na polu religijnem.

Charakter religijny mają przedewszystkiem dwa święta młodzieży. Jedno — obchodzono w listopadzie — dla młodzieży męskiej, drugie — obchodzone w maju — dla młodzieży żeńskiej. Święto młodzieży męskiej w roku sprawozdawczym szczególnie gruntownie zostało przygotowane, o czem świadczą okólniki do Związków, liczne wydawnictwa, żetony, nalepki, afisze itd. Obszernie o tem referowały także nasze czasopisma.

Na zjazdach delegowanych Związków zaleciło Zjednoczenie jako temat wykładu: „Apostolstwo osób świeckich".

W roku sprawozdawczym odbył się w Poznaniu Międzynarodowy Akademicki Kongres Misyjny. Jedna z sekcyj była przeznaczona dla naszej organizacji. Referaty na jej posiedzeniu w dniu 1. X. wygłosili: ks. Dr. Cieślar z Krakowa na temat: Co młodzież wiedzieć powinna o misjach, oraz p. Wolniewiczówna, redaktorka „Młodej Polki", na temat: Praca w stowarzyszeniowych Kółkach Misyjnych. Na końcu obrad przyjęto następującą rezolucję:

„Sekcja Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej Międzynarodowego Akademickiego Kongresu Misyjnego, obradująca

w dniu 1 października 1927 postanawia popierać ze wszystkich sił papieskie dzieła i instytucje rozkrzewienia wiary. W tym celu Sekcja zaleca wszystkim Stowarzyszeniom Młodzieży zakładanie Kółek Misyjnych, istniejącym zaś kółkom przypomina obowiązek prowadzenia intensywnej pracy w myśl encyklik papieskich.

Oby światło wiary św. przez modły i czyny zorganizowanej w Stowarzyszeniach młodzieży zatoczyło jak najszersze kręgi, a szczęście poznania prawdziwej nauki boskiej, umiłowanie Chrystusa i Marji Królowej jak najrychlej stało się udziałem nieprzeliczonych rzesz pogańskich, a zwłaszcza pogańskiej młodzieży".

Również odbyty w dniach od 5—7 czerwca II Ogólnopolski Zlot Młodzieży Żeńskiej, miał charakter religijny i moralny.

W sprawie współpracy z Ligą Katolicką wydano 3. IX. obszerne wyjaśnienie do wszystkich Związków.

Czasopisma Zjednoczenia w każdym prawie numerze uwzględniały sprawy religijne i moralne. Wymieniamy tutaj tylko tytuły najważniejszych artykułów treści religijnej.

Kierownik Stow. Młodzieży: Kilka uwag o misjach. Prześladowanie katolików w Meksyku. Historja obrazu N. Marji P. Ostrobramskiej. Nasze obowiązki względem misyj. Św. Stanisław, chorąży niebieski.

Młoda Polka: W tym znaku zwyciężysz! Dla św. Teresy od Dzieciątka Jezus. Nasza łączność z „Żywym Różańcem Panien". Ku czci św. Stanisława. Światłość niećmy. Jak zachować się w kościele. Ku rozwadze. Jak Kraków uczcił św. Stanisława Kostkę. W rocznicę cudu. Prymas Polski — kardynałem. Uroczystość ku czci Matki Boskiej Kodeńskiej. W żłobie leży, któż pobieży kolendować Małemu. Tragiczna wiadomość z Meksyku. Wysłuchana modlitwa. Gromnica Ostrobramskiej Pani. (Legenda.) Prośba do św. Józefa. Popielec. Miłość maluczkich. Na rezurekcję biją dzwony. Zmartwychwstanie. Dwa teksty śpiewu podczas mszy św.. Chryste!. Z opłatkiem. Wigilja. Mrok wigilijny. Międzynarodowy Kongres Misyjny w Polsce. Kolęda kurpiowska.

Z okazji Międzynarodowego Kongresu Misyjnego nr. 9 „Młodej Polki" niemal w całości poświęcony był sprawom misyjnym. W nr. tym drukowano następujące artykuły: Śladem apostołów.

Praca druchen dla misyj. Na zew Pański. Praca w kółku Misyjnem. Żeńskie Domy Misyjne. Misjom spieszmy z pomocą. Abonujmy czasopisma misyjne. Drobne robótki misyjne.

Przyjaciel Młodzieży: Międzynarodowy kongres młodzieży katolickiej w Rzymie. Na czas wielkiego postu. Prześladowanie katolików w Meksyku. Chrystus, król umęczony. Wielki Tydzień. Pannie, co w Ostrej świeci Bramie. Małoletni bohaterowie. Numer 9 w całości poświęcony misjom, — artykuły: Śladem apostołów. Międzynarodowy Kongres Misyjny w Polsce. Współpraca misyjna S. M. P. Pod sztandarem krzyża. Nad poziomy. Patronowi młodzieży.

Mały Światek: Prawie w każdym numerze poruszano sprawy misyjne. Artykuły: O śmierci Stefanka Kurnatowskiego. Mały Święty. O krucyfiksie w Limpias. Święty Józef, opiekun dzieci. Żywot św. Wojciecha. Odezwa do małych misjonarzy i misjonarek. Tarcyzusz umiera, ale się nie poddaje (Dzieciom, przystępującym pierwszy raz do Komunji św.). Z dziejów męczeństwa Unitów na Polesiu. Cudowny obraz Matki Boskiej Kodeńskiej.

2. WYROBIENIE OBYWATELSKIE I SPOŁECZNE.

Cała praca Zjednoczenia, jako organizacji społecznej, we wszystkich dziedzinach zadań z natury rzeczy obraca się około spraw społecznych i obywatelskich. Na zjazdach, zlotach, w czasopismach i wydawnictwach bezustannie podkreślano konieczność wychowania młodzieży w kierunku społecznym, a zwłaszcza narodowym i państwowym. Dla przykładu podajemy tutaj kilka tylko najważniejszych artykułów naszych czasopism z tej dziedziny.

Kierownik Stow. Młodzieży: Czem zwyciężę?; Do nowego zarządu — co ma zrobić?; W własnej sprawie (o abonamencie obowiązkowym czasopism: „Młodej Polki" i „Przyjaciela Młodzieży"); Jaką Polka być powinna; Przed zjazdem delegowanych; Twórzmy „Ogniska"; Jasne wytyczne (Co mówią ustawy i uchwały o abonamencie obowiązkowym); Co to jest Ojczyzna i jak nam ją kochać trzeba; Niebezpieczeństwo żydowskie; Jak usunąć niebezpieczeństwo żydowskie; O obowiązkach i prawach obywatelskich według konstytucji; Jeden z najważniejszych obowiązków; Nasz stosunek do polityki. Ponadto w każdym nume-

rze były: „Okruchy organizacyjne", Kronika „Z życia związków" oraz „Skrzynka zapytań".

Młoda Polka: W imię solidarności; Święto Druchen; Witajcie najmłodsze; Druchna-prelegentka; Wzrost żeńskich Stowarzyszeń; Zarząd krząta się gorliwie — dopomóżmy mu; Rok szkolny kończy się; Bohaterskie dzieci wrzesińskie; Trzy rozmowy; Ku rozwadze; Gdzie szczęście?; Przyczyńmy się do uszczęśliwienia rodziny; Wyrzecz się pychy; Gawęda przy kądzieli; Zapłata; Praca od lat młodzieńczych.

Przyjaciel Młodzieży: Jak się organizuje młodzież na wsi amerykańskiej; W rocznicę cudu...; O poszanowaniu prawa; Wzajemne posłannictwo starszych i młodszych; W zaraniu Zjednoczenia Młodzieży Polskiej; Jak organizuje się młodzież katolicka zagranicą; Przechadzka po centrali (Zjednoczenia M. P. w Poznaniu); Świetlane wzory młodzieży polskiej.

Mały Światek: Jak możesz pomóc rodzicom w wychowaniu młodszego rodzeństwa; Władysław Bełza, — przyjaciel dzieci; Jak to było 3 maja 1915 r.; Jeszcze Polska nie zginęła; Jak można pisać, czytać, mówić i słuchać na odległość.

3. WYCHOWANIE GOSPODARCZE I ZAWODOWE.

Do organizacji naszej należy młodzież różnych zawodów. Najliczniejszą jest młodzież wiejska, rolnicza; poważną jest także grupa młodzieży rzemieślniczej i robotniczej. Z natury rzeczy najmniejszy procent jest młodzieży urzędniczej i kupieckiej.

Zagadnieniom przysposobienia młodzieży do życia gospodarczego i do pracy zawodowej Zjednoczenie zawsze poświęcało dużo uwagi. Niestety brak funduszy nie pozwolił na należyte rozbudowanie pracy nad przysposobieniem zawodowem młodzieży. Mimo to postanowiono w roku sprawozdawczym rozbudować dział przysposobienia rolniczego.

Wybrano ten dział, ponieważ do Zjednoczenia należy bardzo wielki procent młodzieży wiejskiej, jak to wykazują podane niżej statystyki. Nie ulega kwestji, że organizacja nasza jest największą w Polsce organizacją młodzieży wiejskiej.

Następnie skłonił nas do szczególnego zajęcia się tym działem pracy fakt, że w tej dziedzinie już w latach poprzednich Stowarzyszenia, okręgi, a nawet niektóre Związki dużo zdziałały — zupełnie bez rozgłosu. Mając sprężystą sieć organizacyjną, Zjed-

noczenie bez obawy mogło zabrać się do specjalizacji w tym kierunku. Cennemi informacjami i radami służył nam zwłaszcza p. prof. Mikułowski-Pomorski z Warszawy, który poznał w Ameryce akcję przysposobienia rolniczego młodzieży. Na zjeździe sekretarzy jeneralnych w lipcu omówiono sprawę przysposobienia rolniczego. Z Centralnem Tow. Rolniczem w Warszawie, z Wielkopolskiem i Pomorskiem Tow. Rolniczem kilkakrotnie konferowano w sprawie przysposobienia rolniczego młodzieży. W sprawie przysposobienia rolniczego wysłano szereg okólników do Związków. To też odtąd artykuły w czasopismach naszych coraz konkretniejsze stawiały zadania w dziedzinie przysposobienia rolniczego.

Dnia 11 września rozpoczął pracę w Zjednoczeniu p. Seweryn Saryusz-Zaleski, doświadczony fachowiec, w charakterze referenta przysposobienia rolniczego. Wkrótce potem ułożono k o m p l e t n y p r o g r a m przysposobienia rolniczego młodzieży w ramach Zjednoczenia. Program ten wysłano do Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w Warszawie. Pan Zaleski dokonał objazdu całego szeregu Związków, zwiedził rozmaite instytucje rolnicze, aby przygotować akcję, która w następnym roku ma się rozpocząć w szerszych rozmiarach.

Już w październiku 1927 r. ustalono, że Zjednoczenie zajmie się przedewszystkiem wprowadzeniem nowej odmiany kukurydzy, zwanej „Wczesna Bydgoska" na terenie całej Polski. W czasopismach Zjednoczenia umieszczano szczególnie wiele artykułów i notatek z dziedziny przysposobienia rolniczego, z których najważniejsze są następujące:

Kierownik Stow. Młodzieży: Pszczelnictwo polskie — mało wykorzystana gałąź rolnictwa. Szkoły zawodowe jako czynnik gospodarczy odbudowy kraju. Wychowanie społeczno-zawodowe w katolickich Stow. Młodzieży Polskiej. Szkolenie rolnicze. Znaczenie rolnictwa a współpraca młodzieży. O zakładaniu sadów owocowych. Przysposobienie rolnicze i przysposobienie zarobkowe.

Młoda Polka. Do walki! Rzadka roślina. Głos do kobiet wiejskich. Młode gosposie. Jak to było w Danji. Praktyczny podręcznik. Jak żywimy kury. Koła Gospodyń Wiejskich. Hodowla drzew morwowych. Nowy proceder. Zjazd koleżeński uczennic Szkoły Rolniczej w Podegrodziu. Żeńskie Szkoły Za-

wodowe. Praca w Ujściu. Łatwa a zyskowna uprawa truskawek. Gazeta Gospodarska. Pospolite ruszenie.

Przyjaciel Młodzieży: Co może zdziałać S. M. P. dla wsi. Praca od lat młodzieńczych w Ujściu. Łatwa a zyskowna uprawa truskawek. Dobrobyt wsi, — dziełem młodzieży. Na nowe drogi. O pomoc sił fachowych. Za trzy gęsi, — krowa; skarby za trzy słowa. Młodzi rolnicy — uwaga!

Mały Światek: Co się z ziarnkami działo na wiosnę. Kury i kurczątka. (Wskazówki dla młodych hodowczyń).

W pracach przygotowawczych zamierzonej akcji przysposobienia rolniczego, oprócz p. Zaleskiego, brał szczególny udział p. Oleksy, a także wszyscy inni pracownicy Zjednoczenia.

Również przygotowywano akcję przysposobienia zawodowego także w innych dziedzinach, zwłaszcza zaś uczyniono to dla młodzieży rzemieślniczej i robotniczej, jak na to także wskazują artykuły w naszych czasopismach.

4. DZIEDZINA OGÓLNEGO WYKSZTAŁCENIA.

Działowi temu, jak zwykle, Zjednoczenie poświęcało dużo uwagi. W czasopismach większość artykułów do tej odnosiła się dziedziny, dlatego nie przytaczamy tu ich tytułów. Pozatem Zjednoczenie ułatwiało zakładanie bibljotek stowarzyszeniowych oraz urządzanie kursów, celem zdobycia ogólnego wykształcenia.

W roku sprawozdawczym Zjednoczenie, korzystając *z radja*, informowało społeczeństwo oraz członków swoich Stowarzyszeń o wynikach, osiągniętych na polu oświaty i wychowania.

Szereg wydawnictw, o których mowa w dalszym rozdziale, świadczy najlepiej o pracy w tym dziale.

5. KULTURA I SZTUKA.

W organizacjach młodzieży wykształcenie i wychowanie estetyczne ma niewątpliwie większe znaczenie i wpływ, aniżeli w organizacjach dla dorosłych. To też Zjednoczenie dziedzinie kultury i sztuki poświęcało bardzo wiele uwagi, chociaż trudności w przeprowadzeniu tego zadania są znaczne.

Szczególnie usiłowało Zjednoczenie rozwinąć dział teatru amatorskiego, jak o tem świadczy szereg wydawnictw. Wydawane przez Zjednoczenie serje „Teatru dla młodzieży męskiej", jak i „Teatr dla młodzieży żeńskiej" doznały w roku sprawozdaw-

czym znacznego rozszerzenia. Wydawano wyłącznie sztuki teatralne o rolach niemieszanych, których dotychczas w naszej literaturze było bardzo mało. Do tej dziedziny należą także książki, wydane w „Bibljotece Wieczornicowej", która w znakomity a łatwy sposób umożliwia Stowarzyszeniom i młodzieży urządzanie wieczornic o wysokim poziomie kulturalnym. Również starano się rozwijać śpiew i muzykę, a także litertura piękna doznawała należytego uwzględnienia. Ilość wydawnictw nutowych także znacznie się powiększyła.

Najważniejsze artykuły czasopism, wchodzące w zakres kultury i sztuki są następujące:

Kierownik Stow. Młodzieży: O Polsce to, co najważniejsze. J. I. Kraszewski. Juljusz Słowacki. Gen. Józef Bem. Ks. Ign. Skorupka. Adam Asnyk. Potęga i znaczenie prasy. Nasze bibljoteki. Kornel Ujejski. W rocznicę powstania listopadowego. Znaczenie obchodu opłatka. O samokształceniu. Artur Grottger.

Młoda Polka: Rozkrzewiajmy oświatę. Zdobywajmy perły wiedzy. Autor naszej powieści. Znaczenie Bałtyku i Pomorza ongiś a dzisiaj. Wilno dziś i dawniej. O Marji Rodziewiczównie. Eliszka Krasnohorska. Pierwszy pomnik Sienkiewicza. Janina Omańkowska. Serce Tadeusza Kościuszki. Stanisław Wyspiański. Jasełka. Najnowsza moda. Martwy kapitał. Książka najlepszym podarkiem. Starajmy się o skarby nauki i wiedzy. Przyroda w lutym. Wycieczka w nieznany świat. Osy. Kursy dla młodzieży żeńskiej w Uniwersytetach Ludowych. Poradnik dla chcących czytać. Jak urządzić szopkę na gwiazdkę. Ozdoby na drzewko. Sprowadźcie roczniki gazet organizacyjnych. Nowe książki do nabożeństwa. Ponadto w roczniku „Młodej Polki" z r. 1927 spis rzeczy wykazuje 30 wierszy, względnie dłuższe poetyckie utwory znanych sił literackich, między innemi poezje Marji Czeskiej-Mączyńskiej, Wacławy Grodziskiej-Czechowskiej i Emila Zegadłowicza. Nowelistyka znalazła gościnę w odcinku feljetonowym, gdzie w ciągu roku pomieszczono kilkanaście nowel oraz kilka legend. W 9-ciu nr. „Młodej Polki" drukowano powieść ks. Władysława Chotkowskiego pt. „Dzieci Nędzy".

Przyjaciel Młodzieży: Rok 1863. Pogadanka z radjofonji. (cykl wykładów i technicznych wskazówek dla radjoamatorów).

Pilnością a pracą. Cykl wiadomości „ze świata książek", prowadzony przez cały rocznik, przez prawie wszystkie numery. Teofil Lenartowicz. Na sprowadzenie zwłok Juljusza Słowackiego. Znaczenie Bałtyku i Pomorza ongiś i dzisiaj. Generał Józef Bem. Wilno dziś a dawniej. Na ojczyzny łono. Bóg O. Jana Beyzyma i trędowatych. 1506 nieczytanych książek. W świecie wierszy i czasopism. Jasełka. Ozdoby na drzewko. Pozatem cały szereg wierszy, drobnych opowiadań, monologów i urozmaiceń; m. i. szarady i łamigłówki.

Mały Światek: Pierwsze jasełka w Polsce. Fryderyk Chopin. Toruń. Dziwy kinematografu (cykl wykładów A. Lewickiej). Żegluga dawniej i dzisiaj. Dlaczego sprowadzamy prochy Juljusza Słowackiego. Z przeszłości Bochni. Jak zrobić szopkę na gwiazdkę? Ponadto szereg opowiadań, gawęd, wierszy, nowelek i utworów scenicznych.

6. WYCHOWANIE FIZYCZNE.

Sprawie wychowania fizycznego, jak dotychczas, poświęcało Zjednoczenie najwięcej uwagi ze wszystkich dziedzin i to głównie dzięki finansowej i moralnej pomocy Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego w Warszawie, który Zjednoczeniu w roku sprawozdawczym na cele wychowania fizycznego udzielił subwencji w sumie 16.000 zł. Utrudniona była praca z powodu braku stałych kierowników tej akcji.

W dziale wychowania fizycznego młodzieży męskiej pracowali p. Władysław Oleksy oraz p. Wiesław Jaroszewski, absolwent Studjum Wych. Fizycznego w Poznaniu, który pod koniec roku objął kierownictwo tegoż działu. Pozatem pomagali także inni pracownicy Zjednoczenia.

Kierownictwo męskich obozów letnich w Poczerninie (nad morzem) (od 11. VII. do 24. VIII) z ramienia Zjednoczenia objął p. Władysław Oleksy, jako wychowawcy fizyczni tego 6-tygodniowego kursu pracowali z ramienia Zjednoczenia p. por. Gilewski Felicjan i p. Jurkowski Zygmunt, a jako referent oświatowy p. prof. Stefan Kołomłocki.

W kursie tym uczestniczyło 127 druhów z całej Polski i to przeważnie tacy, którzy z pomyślnym wynikiem odbywali niższy przygotowawczy kurs wychowania fizycznego, lub mieli praktykę

w tej dziedzinie. Przygotowanie i wykonanie tego kursu było ułatwione dzięki pomocy, udzielonej przez władze wojskowe.

Pozatem z polecenia Zjednoczenia odbył się 4 tygodniowy obóz w Kórniku (od 14. VII do 16 VIII), przeprowadzony przez Związek Młodzieży Polskiej Męskiej w Poznaniu. Uczestniczyło w nim 108 druhów.

W dziale wychowania fizycznego młodzieży żeńskiej pracowała p. Wolniewiczówna, a od 1 października p. Marja Lanżanka, absolwentka Studjum Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Poznańskiego.

Z polecenia Zjednoczenia odbył się pierwszy próbny kurs dwutygodniowy (od 16. VIII do 1. IX) dla młodzieży żeńskiej, przygotowany przez Związek żeński w Poznaniu, przy kierownictwie wojskowem. Związek żeński objął opiekę moralną i oświatową. W kursie tym uczestniczyło 154 uczestniczek. Kurs odbył się w Kórniku.

Powyższe kursy i obozy letnie zapoznały kierowników z metodami urządzania takich kursów, a Stowarzyszeniom dały szereg przygotowanych już naczelników i naczelniczek.

W Kongresie Sportowym w Warszawie dnia 9 i 10 kwietnia uczestniczył jako delegat Zjednoczenia p. Bujakiewicz. W zlocie i zawodach niemieckiej organizacji młodzieży p. n. Deutsche Jugendkraft, odbytych w Kolonji, uczestniczył w dniach od 5—7 sierpnia ks. dyr. Biłko.

Dnia 15 marca wysłano do Związków obszerną ankietę w sprawach wychowania fizycznego. W sprawie obozów letnich i wychowania fizycznego wysłano do Związków kilka obszerniejszych okólników.

Z wydawnictw, wydanych w roku sprawozdawczym, wymieniamy „Musztrę". Dla orjentacji podajemy poniżej kilka najważniejszych artykułów z dziedziny wychowania fizycznego, które były umieszczone w naszych czasopismach:

Kierownik Stow. Młodzieży: Nowe ujęcie akcji wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego. Wartość codziennych pokarmów. Brońmy się przed zakażeniem. Dzisiejsze poglądy na sprawę zakażenia bakterjami. Sport na wsi. Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej a przysposobienie wojskowe. Kobieta strażniczką zdrowia. Obozy letnie w. f. i p. w. O sprawność narodu (Z konferencji stowarzyszeń przysposobienia wojskowego). Obozy w. f. Zjednoczenia Młodzieży Polskiej nad morzem. Obóz

żeński w. f. młodych Polek w Kórniku. Ulgi wojskowe dla członków p. w. Zdrowie a sport.

Młoda Polka: Kilka słów o zdrowiu, gimnastyce i grach. W słońce, na świeże powietrze! O pożytecznych i przyjemnych rozrywkach letnich. Po kursie wychowania fizycznego. Wspomnienia z obozu letniego w Kórniku. Co robić? czy iść na przechadzkę? W imię solidarności ubiorę się w mundurek. Co nowego urządzimy w Stow. Na wycieczce.

Przyjaciel Młodzieży: Najlepsi sportowcy świata. Wycieczki. Przed zawodami. Podczas zawodów. Do obozów letnich. Co dało mi wychowanie fizyczne. Na zakończenie obozów letnich. Potrzeba wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego. Do starych znajomych na starą nutę. Wspomnienia z obozów w Poczerninie. Ponadto szereg drobnych wiadomości, sprawozdań, komunikatów i notatek redakcyjnych w dziale „Wychowanie Fizyczne", umieszczanych w każdym niemal numerze.

7. PRACA SPOŁECZNA I DOBROCZYNNA.

Z pośród zagadnień, wchodzących tutaj w rachubę, poświęcono także w roku sprawozdawczym wiele uwagi sprawie alkoholizmu. Tym działem pracy zajmowała się przedewszystkiem p. Czesława Wolniewiczówna, która też z ramienia Zjednoczenia należała do Polskiej Ligi Przeciwalkoholowej w Poznaniu.

Sprawa ta znalazła odbicie w naszych wydawnictwach i czasopismach:

Kierownik Stow. Młodzieży: Czy potrzeba w Polsce walki z alkoholizmem? Alkohol i jego działanie. Kobieta w walce z alkoholizmem.

Młoda Polka: Ku rozwadze. Karnawał a wstrzemięźliwość. Do walki. Madzia Lekeux wśród ubogich. Dwaj starcy. Miłość maluczkich. Plon niesiem, plon. Wezwanie. Kursy w Uniwersytetach Ludowych.

Przyjaciel Młodzieży: Przechadzka po wystawie antyalkoholowej.

Mały Światek: Tydzień popierania trzeźwości. Co przedstawia nasza rycina?

8. ŻYCIE TOWARZYSKIE.

Życie towarzyskie rozwija się w Stowarzyszeniach bez trudności, owszem nieraz Związki i Zjednoczenie muszą oddziaływać hamująco i czuwać nad tem, aby życie to nie wybujało zanadto, lecz rozwijało się w zdrowy sposób.

Czasopisma i wydawnictwa Zjednoczenia świadczą o tem, w jaki sposób starano się wpłynąć na rozwój zdrowego życia towarzyskiego:

Kierownik Stow. Młodzieży: Obowiązkowość. Ślepy posłuch a obowiązkowość. Szkoła obowiązkowości. Dzień pracy. Naukowa organizacja gospodarstwa domowego. Żywa księga. Właściwości i cechy wieku dziewczęcego. W przeddzień odejścia druhów do wojska. Druchna w życiu codziennem.

Młoda Polka: Pielęgnowanie życia towarzyskiego w Stowarzyszeniach ułatwiał materjał urozmaiceń, drukowany na łamach organu Stowarzyszeń. Do tego działu zaliczamy: Zabawę w piosenki. — Zagadki i szarady. — Rozrywkę: zróbmy wielbłąda. — Obrazek sceniczny pt. „Zwycięstwu chwała!" — Fragment sceniczny pt. „Polska kolęda". — Dział humorystyczny oraz „Iskry humoru".

Towarzyskie współżycie druchen w organizacji omawiano w następujących 22 artykułach: Poświęcenie sztandarów dla zastępów. — Kandydatka. — W imię solidarności ubiorę się w mundurek. — Przygotujmy się na II. Ogólnopolski Zlot Młodzieży Żeńskiej. — Nasze radjo. — Na Zlot! — Program Zlotu. — W imię solidarności. — Święto Druchen. Co nowego urządzimy w Stow.? — Zlot Młodzieży Żeńskiej. — Zobaczymy się na Zlocie. — Po Zlocie w Poznaniu. — Witajcie najmłodsze. — Prelegentka. — Czy warto? — Nasz II. Ogólnopolski Zlot. — Uroczyste „Święto Druchen". — Żeńskie Stow. w Zjednoczeniu Mł. Polsk. — Zarząd krząta się gorliwie, dopomóżmy mu! — Skąd wezmę na mundurek? — Sprawozdania roczne oraz stały, obszerny dział: Z życia Stowarzyszeń.

Przyjaciel Młodzieży: Po Święcie Młodzieży. Wskazówki dla podróżujących. O współpracę inteligencji z młodzieżą S. M. P. na wsi. O pomoc społeczeństwa dla S. M. P. w miastach. O siłę woli i wytrwałość u młodzieży. Ul i obręcz. Jutrzenka nowej Polski.

Mały Światek: Jak się dzieci bawią u nas i gdzieindziej. Pozatem w każdym prawie nr. podano wskazania dla małoletniego czytelnika.

* * *

Sprawy polityczne, zgodnie z ustawami Zjednoczenia, zupełnie były wykluczone z działalności Zjednoczenia. Nawet prywatne przynależenie kierowników akcji młodzieży do stronnictw politycznych uważa Zjednoczenie za niedopuszczalne. W końcu roku ze względu na ogłoszone wybory do sejmu i senatu ogłosiło Zjednoczenie w okólniku do Związków i w czasopismach ostrzeżenie, aby przestrzegać zupełnie apolitycznego charakteru naszej organizacji.

V.

Sprawozdanie finansowe.

Sprawozdanie finansowe za rok sprawozdawczy obejmuje cztery działy. Omawiamy i przedstawiamy poniżej bilans brutto, rachunek strat i zysków, bilans zamknięcia i roczne zamknięcie rachunków.

Jak wykazuje bilans brutto, obroty w roku sprawozdawczym zwiększyły się około 10% w stosunku do roku poprzedniego.

Podczas gdy w roku 1926 rachunek strat i zysków wykazał stratę w sumie przeszło 5000 zł, to w roku sprawozdawczym księgi Zjednoczenia wykazują zysk w sumie 1 435,06 zł. Zyski te mimo zwiększenia się wydatków powstały przedewszystkiem dzięki subwencjom, przez Zjednoczenie otrzymanym. W roku sprawozdawczym Zjednoczenie otrzymało nadwyżkę zysku Sp. Akc. „Ostoi" w sumie 6 279,45 zł. Składka Zjednoczeniowa przyniosła 590 zł, subwencja Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego wynosiła w roku sprawozdawczym 16.000 zł. Rozmaici ofiarodawcy udzielili Zjednoczeniu subwencji w sumie 6027,03 zł.

Członkowie zarządu Zjednoczenia otrzymywali pobory z budżetu J. E. ks. Prymasa Dr. Hlonda.

Wszystkim tym, którzy w roku sprawozdawczym subwencją dopomogli Zjednoczeniu w jego działalności, na tem miejscu składamy jak najszczersze podziękowanie.

Komisja rewizyjna odbyła dnia 19 czerwca 1928 r. posiedzedzenie, na którem zbadała rachunki za rok sprawozdawczy 1927, uchwalając zarazem, że Zjednoczenie ma ustalić nowy bilans otwarcia per 1 lipca 1928, zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. W bilansie tym rachunek udziałów akcyj i efektów ma być ustalony ściśle na zasadach kupieckich.

W roku 1926 uchwaliła rada naczelna budżet Zjednoczenia na rok sprawozdawczy 1927. Podajemy dla porównania także

t. zw. roczne zamknięcie rachunków, z którego wynika, w jakiej mierze gospodarka finansowa Zjednoczenia w roku sprawozdawczym w rzeczywistości się ułożyła. Podczas gdy rok sprawozdawczy 1926 wykazał, że budżet był za wielki w stosunku do faktycznej gospodarki finansowej, to w roku sprawozdawczym odwrotny widzimy stosunek, gdyż faktyczne wydatki przekroczyły znacznie sumy preliminowane. Tłumaczy się to tem, że uzyskane przez Zjednoczenie subwencje były znacznie większe, aniżeli to przy układaniu budżetu przypuszczano. Normalnym będzie stosunek budżetu i zamknięcia rachunków dopiero wtedy, gdy zwyczajne dochody Zjednoczenia przewyższać będą dochody nadzwyczajne i nieprzewidziane.

1. BILANS BRUTTO ZJEDNOCZENIA MŁODZIEŻY POLSKIEJ per 31. XII. 1927 r.

	Obroty		Salda	
	Winien	Ma	Winien	Ma
Rachunek kapitału . . .		444 085,54		444 085,54
„ kasy	3 255,—	3 250,—	5,—	
„ banków . . .	17 021,70	16 244,29	777,41	
„ kontokorentu . .	27 391,25	124 184,86		96 793,61
„ akc. udziałów i efekt.	537 603,—		537 603,—	
„ kosztów administr. .	14 694,86	109,96	14 584,90	
„ organizacji i prop. .	13 912,04	4 133,36	9 778,68	
„ ruchomości . .	2 606,95		2 606,95	
„ bibljoteki . . .	1 858,69		1 858,69	
„ subwencyj . . .		22 027,03		22 027,03
„ procentów i prow. .	46,87	35,87	11,—	
„ dywidendy i składki zjednoczeniowy .		7 669,45		7 669,45
„ różnych . . .	3 764,40	414,40	3 350,—	
	622 154,76	622 154,76	570 575,63	570 575,63

2. RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZJEDN. MŁODZ. POLSK.
per 31. XII. 1927 r.

Straty		Zyski	
Rk. akcyj, udziałów i ef.	90,29	Rk. subwencyj . . .	22 027,03
„ kosztów administr. .	14 584,90	„ procentów i prowizyj	35,87
„ organizacji i prop. .	9 778,68	„ dywid. i składki zjedn.	7 669,45
„ ruchomości . .	260,69		
„ bibljoteki . . .	185,86		
„ procentów i prow. .	46,87		
„ różnych . . .	3 350,—		
Zysk	1 435,06		
—	29 732,35	—	29 732,35

3. BILANS ZAMKNIĘCIA ZJEDNOCZENIA MŁODZ. POLSK.
per 31. XII. 1927 r.

Aktywa		Pasywa	
Rk. kasy	5,—	Rk. kapitału . . .	444 085,54
„ banków . .	777,41	„ wierzycieli . . .	96 793,61
„ akcyj, udziałów i ef.	537 512,71	Zysk	1 435,06
„ ruchomości . .	2 346,26		
„ bibljoteki . . .	1 672,83		
—	542 314.21	—	542 314,21

Bilans oraz rachunek zysków i strat per 31. XII. 1927 r. po porównaniu z dochodami i inwenturą zatwierdza

KOMISJA REWIZYJNA

(—) *J. Woźnicki,* (—) *M. Bogajski*

Poznań, dnia 19. czerwca 1928 r.

4. BUDŻET ROCZNY I ZAMKNIĘCIE RACHUNKÓW ZA ROK 1927.

A. Dochody.	Budżet.	Zamknięcie rachunków.	
1. Pożyczki	5 290,—		
2. Propaganda i organizacja	3 000,—		4 133,36
3. Procenty i prowizje	40,—		35,87
4. Subwencje	5 000,—		22 027,03
5. Dywidendy:			
a) „Ostoi“		6 279,45	
b) innych spółek	3 000,—	800,—	7 079,45
6. Składka zjednoczeniowa	670,—		590,—
7. Różne nieprzewidziane:			
a) zwrot kosztów admin.		109,96	
b) różne	1 000,—	414,40	524,36
	18 000,—		34 390,07

B. Rozchody.		Budżet.		Zamknięcie rachunków.
1. Kredyty na wydawnictwa		—		—,—
2. Zakup utensylji		500,—		755,55
3. Bibljoteka		300,—		139,98
4. Koszty administracyjne:				
a) pensje i świadczenia socj.	4 000,—		8 947,62	
b) lokal, opał i światło	—		—,—	
c) poczta, (porto, telegr. tel.)	400,—		805,67	
d) papier, przybory pisem., druki	600,—		543,94	
e) druk sprawozdania	1 600,—		1 470,—	
f) różne (zakup mieszkania)	6 600,—		4 397,63	16 164,86
5. Propaganda i organizacja (podróże, zjazdy, zloty, wizytacje)		10 000,—		12 442,04
6. Procenty i prowizje		500,—		46,87
7. Różne nieprzewidziane		100,—		3 764,40
8. Upłata pożyczki		—,—		1 076,37
		18 000,—		34 390,07

VI.

Program i budżet na rok 1928.

W roku sprawozdawczym sytuacja ogólna, a zwłaszcza finansowa, Zjednoczenia jeszcze nie była tego rodzaju, aby można było ustalić program i budżet na rok 1928 w sposób, który nie ulegnie żadnym wahaniom. Przyjmując program i budżet, rada naczelna na zjeździe swym w dniach 23 i 24 lipca 1928 r. zdawała sobie z tego zupełnie sprawę. Toteż ujęto program ogólnie, a budżet oparto na cyfrach, o których można było przypuszczać, że są zupełnie pewne.

A. PROGRAM NA ROK 1928.

1. W dalszym ciągu należy rozbudować i ugruntować prawne podstawy całej naszej organizacji. Liczebność członków, wielkość terytorjum, na którem działalność nasza się rozwija, stawia coraz więcej pod tym względem wymagań. Utworzenie referatu prawnego, jeżeli na to zezwolą fundusze, okazuje się coraz większą potrzebą zwłaszcza dlatego, że niebawem będziemy musieli przystąpić do nowej redakcji ustaw, a w każdym razie do przygotowania całego szeregu regulaminów i instrukcyj, uzupełniających podstawowe nasze ustawy.

2. Ścisłe wykonanie, ustawami przewidzianego abonamentu organizacyjnego, obowiązkowego, czasopism Zjednoczenia jest koniecznością palącą. Wymaga tego zarówno karność organizacyjna, jak i należyte ujęcie strony ideowej. Jeżeli organizacja nasza ma wpływać jednolicie na młodzież, wtedy głównym środkiem do spełnienia tego zadania są nasze czasopisma organizacyjne „Przyjaciel Młodzieży" i „Młoda Polka". Tylko ten powinien być uważany za pełnego i prawdziwego członka organizacji, kto otrzymuje od Stowarzyszeń regularnie czasopismo organizacyjne.

3. Pogłębienie ideowej strony naszej organizacji dokonać się musi przez włączenie naszej pracy do szerszej akcji katolickiej. Zrozumienie tej sprawy przez wszystkie ogniwa organizacyjne jest konieczne.

4. Chociaż obchód 10-lecia Zjednoczenia Młodzieży Polskiej przypada dopiero w roku 1929, to jednakże już w r. 1928 należy zabrać się do należytego przygotowania tej uroczystości jubileuszowej. Jeżeli warunki, zwłaszcza finansowe, na to zezwolą, projektuje się urządzenie w roku 1929 II-ogólnopolskiego zlotu młodzieży męskiej w Poznaniu. W łączności z zlotem projektuje się ogólno-polskie zawody wychowania fizycznego. Przewidziane jest także urządzenie ogólno-polskiej wystawy zjednoczeniowej tak dla młodzieży męskiej, jak i młodzieży żeńskiej i to w połączeniu z Powszechną Wystawą Krajową, która się odbędzie w roku 1929 w Poznaniu. Koszty tych urządzeń nie powinny obciążać zwyczajnego budżetu Zjednoczenia, jak to dotychczas zresztą już praktykowano.

B. BUDŻET NA ROK 1928.

Budżet nadzwyczajny obejmuje jedynie spłatę długu Zjednoczenia w S. A. „Ostoi", wynoszącego dnia 31. XII. 1927 pokaźną cyfrę 96 784,61 zł.

Pozatem zwykły budżet na r. 1927 przewiduje zarząd Zjednoczenia, jak zwykle, w ostrożnych granicach. Składka zjednoczeniowa bowiem jest minimalna. Zyski S. A. „Ostoja", w r. 1928 Zjednoczeniu przekazane, jak i w roku poprzednim, nie będą przedstawiały większej sumy. Jednakże mamy uzasadnione nadzieje, że Państwowy Urząd W. F. i P. W. a może także Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych udzielą Zjednoczeniu odpowiedniej zapomogi.

BUDŻET NA ROK 1928.

	Dochody:		
1.	Remanent z roku ubiegłego		—
2.	Składka zjednoczeniowa (kontokor.)		700.—
3.	Dywidendy:		
	a) Ostoji	8 780.—	
	b) inne	400.—	9 180.—
4.	Procenty i prowizje		20.—
5.	Propaganda i organizacja		300.—
6.	Subwencje:		
	a) ogólne	10 000.—	
	b) specjalne	20 000.—	30 000.—
7.	Pożyczki		—
8.	Różne		100.—
			40 300.—

Rozchody:

1. Remanent deficyt z roku ubiegłego		—
2. Koszty administracyjne ogólne		
a) pensje i świadczenia socjalne . . .	10 000.—	
b) lokal, opał i światło	1 200.—	
c) poczta	1 000.—	
d) przybory pisemne	300.—	
e) różne	100.—	12 600.—
3. Kredyty na wydawnictwa, spłacenie pożyczek itd.		—
4. Procenty i prowizje		200. –
5. Organizacja i propaganda:		
a) zwykłe sprawy	8 000. —	
b) druk sprawozdań	1 500.—	
c) specjalne	16 000.—	25 500.—
6. Uzupełnienie utensylji		500.—
7 Uzupełnienie bibljoteki		500.—
8. Różne		1 000.—
		40 300.—

VII.

Instytucje Zjednoczenia.

Samodzielnemi instytucjami Zjednoczenia Młodzieży Polskiej w roku sprawozdawczym były S. A. „Ostoja" oraz Spółka Zjednoczenia Młodzieży T. z o. p.

A. SPÓŁKA AKCYJNA „OSTOJA".

Walne zebranie akcjonarjuszy Spółki odbyło się dnia 24 maja 1927 r. Zebranie to zatwierdziło sprawozdanie zarządu, bilans zamknięcia oraz rachunek strat i zysków per 31. XII. 1926, udzieliło pokwitowania radzie nadzorczej i zarządowi i przekazało Zjednoczeniu nadwyżkę zysku w sumie 6 279,45 zł.

Rada nadzorcza urzędowała w roku sprawozdawczym w tym samym składzie co w roku ubiegłym. Należeli do rady: ks. Walerjan Adamski, prezes, — p. Seweryn Samulski, wiceprezes, — p. Mieczysław Bogajski, sekretarz, — ks. Kazimierz Maliński, — p. Stanisław Kucharski, — ks. Ludwik Jarosz. Do komisji rewizyjnej p. Bogajski i Kucharski.

Zarząd Spółki tworzyli p. Czesław Szczepski i ks. Leopold Biłko. Pan Szczepski kierował centralą Spółki oraz drukarnią, ks. Biłko natomiast księgarnią. Ważniejsze sprawy załatwiano kolegjalnie, zwłaszcza na posiedzeniach zarządowych. Stałym rewizorem kasy i książkowości był p. Dobrowolski.

Księgarnia zatrudniała 4 pracowników handlowych i 4 redaktorów, a oprócz tego 3 osoby personelu technicznego.

Drukarnia zatrudniała 3 pracowników biurowych (administracyjnych), 21 pomocników drukarskich i 29 sił robotniczych niekwalifikowanych.

Razem zatrudniała Sp. Akc. „Ostoja" 67 pracowników.

Dokonana w roku 1926 sprzedaż nieruchomości na Wildzie z powodu niedotrzymania warunków przez nabywcę, została cofnięta. Dnia 15. X. 1927 dokonano ponownej sprzedaży tejże nieruchomości. W związku z sprzedażą nieruchomości na Wildzie, do-

konano remontu domu, wybudowano nową oficynę, zmodernizowano częściowo drukarnię przez zakupno nowych maszyn.

Korespondencja „Ostoji" wykazuje 13302 pozycyj.

W roku sprawozdawczym działalność „Ostoi" była nieco żywszą niż w roku poprzednim.

Poniżej omówimy bilans i rachunek strat i zysków „Ostoi" oraz działalność drukarni i księgarni.

BILANS S. A. „OSTOJA"

per 31 grudnia 1927 r.

Stan czynny		Stan bierny	
Kasa	479.93	Kapitał zakładowy	270 000.—
Dłużnicy	166 097.33	Fundusz rezerwowy	54 000.—
Banki	3 734.51	Fund. rezerwy specjalnej	383 402.70
Towary drukarni	40 507 50	Wierzyciele	47 031.44
„ księgarni	109 063.10	Banki	4 200.—
Weksle	3 861.71	Akcepty	50 998.05
Maszyny i narzędzia	119 521.99	Wierzyciele za komisy	2 446.14
Ruchomości	4 658 01	Wierzyciele hipoteczni	27 520.—
Papiery wartościowe	10 450.	Sumy przechodnie	6 940.12
Nieruchomości	315 866.81	Zysk	7 627.40
Waluty obce	87.71		
Weksle protestowane	1 982.44		
Dłużnicy za komisy	26 204.64		
Dłużnicy hipoteczni	50 000.—		
Sumy przechodnie	1 650.17		
	854 165.85		854 165 85

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW

per 31 grudnia 1927 r.

Straty		Zyski		
Pensje	48 979.36	Zysk na tow. Drukarni		174 331.02
Świadczenia socjalne	10 354.05	„ „ „ Księgarni		64 495 03
Podatki	8 632.73	„ „ pap. wartośc.		2 577 50
Wydatki rzeczowe	51 803.99	Administracja nieruchom.		
Robocizna	106 204.23	dochód z admin.	8 906 03	
Strata na walut. obcych	0.50	podatki	2 324.56	6 581.47
Procenty i prowizje	2 435.89	Zwrot sum dawn. odpisan.		161.—
Amortyzacja nieruchom.	3 190.57			
Odpisy na ruchomościach	288.37			
„ „ maszyn. i narz.	8 628.93			
Zysk	7 627.40			
	248 146.02			248 146.02

I. DRUKARNIA.

Drukarnia w roku sprawozdawczym wykonywała prace własne (dla Zjednoczenia) i obce, jak to podaje następujące

Zestawienie wykonanych prac drukarskich.

MIESIĄC	Prace własne	Prace obce
Styczeń	6 122,—	9 833,65
Luty	4 741,—	10 052,95
Marzec	13 201,—	6 607,40
Kwiecień	10 159,50	13 086,25
Maj	6 729,—	11 828,70
Czerwiec	4 986,—	15 739,25
Lipiec	4 958,—	8 283,45
Sierpień	12 785,—	6 146,14
Wrzesień	21 157,—	9 890,65
Październik . . , . .	13 353,—	17 411,05
Listopad	7 101,50	18 466,—
Grudzień	8 587,75	27 199,75
Ogółem wykonano prac za zł	113 880,75	154 645,24

II. KSIĘGARNIA.

A. Dział sprzedaży.

Zapasy towarów.

Inwentura per 1. I. 1927. wykazała towarów (głównie książek) w ogólnej wartości 88.200,36 zł. W ciągu roku nabyto towarów (druków) za ogółem 113.595,32 zł. Zapasy księgarni per dnia 31. XII. 1927 wykazują wartość bilansową w sumie 109.063,10 zł.

O trudnościach pracy księgarni świadczy chociażby wielka liczba 3 196 drobnych kont, zwłaszcza, dotyczących czasopism Zjednoczenia.

Związkom udzielała księgarnia dość znacznych kredytów bieżących, których suma ogólna na końcu roku wynosiła 13.677,13 zł.

Sprzedaż towarów.

a) Sprzedano wydawnictw:	zł.
Styczeń	6.371.37
Luty	8.839.24
Marzec	7.039.34
Kwiecień	9.131 28
Maj	9.491.91
Czerwiec	6.992.82
Lipiec	3.328.43
Sierpień	4.296.21
Wrzesień	9.239.21
Październik	16.619.71
Listopad	14.054.32
Grudzień	11.871.03
Ogółem sprzedano towarów	107.274.87

b) Sprzedano odznak i dystynkcyj:

Odznak męskich	sztuk	10.716
Odznak żeńskich	„	7.791
Dystynkcyj	„	8.251

B. Dział wydawniczy.

Dział wydawniczy ściśle jest złączony z Zjednoczeniem. Kierownictwo działu wydawniczego spoczywało w rękach p. Felicji Żurowskiej (od r. 1925). Jako stenotypistka-korektorka była zatrudniona w dziale wydawniczym p. Marja Głaszczkówna, (od dnia 1. III. — 30. X.), a od 15 listopada p. Mirosława Barłożanka.

Najważniejszem zadaniem działu wydawniczego jest dostarczanie Związkom i Stowarzyszeniom podręczników i druków do ich pracy. Zadanie to niełatwe, gdy zważymy, że literatury podobnej dotychczas w Polsce prawie nie było i że ją trzeba dopiero stwarzać. Posiadamy wprawdzie liczne książki fachowe z wszelkich dziedzin naukowych, ale są to przeważnie podręczniki szkolne, uniwersyteckie itd., które pod względem metody, programu, poziomu słuchaczy i wykładowców dla naszych celów są nieodpowiednie.

Poważną trudnością dla działu wydawniczego był brak autorów, którzyby mogli służyć współpracą. Dział wydawniczy przez szereg lat z wielu trudnościami pozyskał lub przygotował, a nawet wykształcił szereg autorów, na których już dzisiaj w zupełności może liczyć. W roku sprawozdawczym służyli wybitną i stałą współpracą: p. Marja Czeska Mączyńska, p. Maryla Czerkawska, p. Zofja Majerska, ks. Tadeusz Karyłowski T. J., p. Janusz Stępowski, dostarczający materjałów do Bibljoteki Wieczornicowej, oraz p. prof. Feliks Nowowiejski, znany i ceniony kompozytor.

Wydawnictwa w r. 1927 wydane, skupiały się przedewszystkiem około dwóch seryj wydawnictw.

W serji wiosennej wydrukowano szereg praktycznych podręczników do urządzania obchodów 3 Maja i to ku czci Królowej Korony Polskiej i święta narodowego. Były to przedewszystkiem wydawnictwa teatralne i muzyczne, oraz tomiki Bibljoteki Wieczornicowej, których zapotrzebowanie coraz bardziej wzrasta.

Druga serja jesienna, wydawnictw ukazała się z okazji Święta Młodzieży, przypadającego w listopadzie. Ukazał się przedewszystkiem szereg podręczników kaznodziejskich, z których praca ks. Grzędy powstała drogą konkursu rozpisanego przez dział wydawniczy. Nadesłano szereg kazań o św. Stanisławie Kostce, wygłoszonych z okazji dwustolecia kanonizacji tego świętego. Wydano w tej serji także dalsze tomiki Bibljoteki Wieczornicowej i teatru dla młodzieży męskiej oraz szereg pieśni Nowowiejskiego.

Poraz pierwszy też wydano druki propagandowe z okazji Święta Młodzieży, jak afisze dla ogłoszenia uroczystości Święta Młodzieży, artystyczne nalepki do iluminacji okien, oraz żetony jako znaczki do kwesty ulicznej. Ostatnie drukowano w nakładzie 82 000, został on zupełnie wyczerpany.

Szeroką też przeprowadził dział wydawniczy propagandę Święta Młodzieży. Oprócz mniejszych druków, wydano obszerniejszą instrukcję do urządzania uroczystości Święta Młodzieży, którą rozesłano w 8 000 egzmplarzy bezpłatnie.

Z innych wydawnictw wydano zwłaszcza podręcznik F. Gilewskiego „Musztra", aprobowany przez Ministerstwo Spraw Wojskowych. O niektórych wydawnictwach już wspomnieliśmy

poprzednio. Zwłaszcza też skompletowano druki organizacyjne, formularze, niezbędne dla życia organizacyjnego.

Cały szereg wydawnictw wyczerpanych wydano w nowem wydaniu.

W roku sprawozdawczym poza licznemi drukami organizacyjnemi wydrukowano:

Ilość	Rodzaj	Ogółem nakład egz.	Ogółem arkuszy
27	książek	106,000	459,000
31	nut	83,100	36,900
28	druków	541,500	—
86		730,600	495,900

Stronę zewnętrzną wydawnictw starano się jak najwięcej ulepszyć. Nuty wychodziły w okładce, zaprojektowanej przez p. Stanisława Jarockiego, artystę-malarza w Poznaniu, Bibljoteka Wieczornicowa zachowała nadal okładkę p. Czerpera, a serje teatralne zeszłoroczny rysunek p. Leona Prauzińskiego. Inne rysunki wykonywał p. Stanisław Kuglin z Poznania.

Po tych uwagach ogólnych podajemy przegląd wydawnictw nieperjodycznych.

WYDAWNICTWA NIEPERJODYCZNE.

Wydawnictwa powyższe dzielimy na książki, nuty, obrazki, druki mniejsze i druki organizacyjne. Powtórzone nakłady podajemy osobno. Przy wydawnictwach podajemy także objętość książek (liczbę arkuszy) oraz format.

Skróty oznaczają: BW — Bibljoteka Wieczornicowa; TMM — Teatr dla Młodzieży Męskiej; TMŻ — Teatr dla Młodzieży Żeńskiej.

1. Książki.

1. *J. R.* Witaj majowa jutrzenko. (BW.) 16° 5,—
2. *Felicja Żurowska.* Perły Najśw. Panienki. (TMŻ) 16° 2,25
3. *Afra Kirner.* Przekł. z niem. Z. O. Zwycięstwo miłości (TMŻ) 16° 2,—
4. *X. Stanisław Grzęda.* Co wzgórę jest miłujcie. Kazania (Praca zbiorowa.) 16° 14,50

5. *Eremus.* Razem młodzi. (BW) 16° 3,25
6. *Czesława Wolniewiczówna.* Lipa św. Stanisława (TMM) 16° 2,50
7. *F. Gilewski.* Musztra 16° 6,—
8. *C. W-ówna.* Kawał na karnawał. (BW) 16° 3,—
9. *C. W-ówna.* Wesołe chwile. (BW) 16° 4,75
10. *Radym.* Precz z wódką. (BW) 16° 3,—
11. *Walerjan Szalay-Groele.* Morze polskie. (BW) 16° 4,—
12. *J. R.* Królowa Jadwiga. (BW) 16° 5,—
13. *Marja Ojerzyńska.* Powstanie listopadowe (BW) 16° 6,50
14. Klara Nowacka. W krainie baśni. (TMŻ) 16° 1,50
15. *X. Paweł Wieczorek.* Dobra córka. (TMŻ) 16° 6,—
16. *X. Paweł Wieczorek.* Z nędzy do szczęścia. (TMM) 16° 4,50
17. *X. Paweł Wieczorek.* Wśród nocnej ciszy. (TMM) 16° 6,25
18. VIII Sprawozdanie Zjednoczenie Młodz. Polskiej. 8° 4,—

Powtórzono nakłady:

19. *Felicja Żurowska.* Święto Narodowe. (BW) 16° — wyd. II. 3,—
20. *Felicja Żurowska.* Żołnierz. (TMM) 16° — wyd. II. 2,50
21. *X. A. Rogóż.* Nauki rekolekcyjne. (Kazania.) Wyd. II. 7,25
22. *X. A. Rogóż.* W górę serca. (Kazania.) Wyd. II. 4,75
23. *Z. Topór.* Święto Młodzieży. (BW) Wyd. II. 1,75
24. *Z. Topór.* Dwaj bracia. (TMM) Wyd. III. 3,75
25. *W. Alp.* Do większych ja rzeczy urodzony. (TMM) Wyd. II. 2,50
26. *X. W. Adamski.* Jak zakładać Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej. Wyd. IV. 4,—
27. *X. W. Adamski.* Gry i zabawy. Wyd. II. 3,25

2. *Nuty.*

1.	*Feliks Nowowiejski,*	Panno, co jasnej...,	part.,	4°	1,—
2.	„ „	„ „ „	głosy	8°	—,25
3.	„ „	Hymn młodzieży żeńskiej,	głosy	8°	—,25
4.	„ „	Modlitwa na 3-go maja z r. 1791	part.,	8°	—,50
5.	„ „	„	głosy,	8°	—,25
6.	„ „	Witaj majowa jutrzenko!	part.,	8°	—,50
7.	„ „	„ „ „	głosy,	8°	—,25
8.	„ „	Nadszedł 3 maj	part.,	8°	—,50
9.	„ „	„ „	głosy,	8°	—,25

10.	*Feliks Nowowiejski,*	Hej do apelu	głosy, 8^0	—,25
11.	„ „	Chorąży niebieski	głosy, 8^0	—,25
12.	„ „	O przyczyń się!	głosy, 8^0	—,25
13.	„ „	My chcemy Boga,	part., 4^0 na głosy równe	1,—
14.	„ „	„ „ „	głosy, 8^0 na głosy równe	—,25
15.	„ „	„ „ „	part., 4^0 na chór miesz.	1,50
16.	„ „	„ „ „	głosy, 8^0 na chór miesz.	—,25
17.	„ „	Hymn katolicki,	part., 4^0	1,—
18.	„ „	„ „	głosy, 8^0	—,25
19.	„ „	Króluj nam Chryste!	głosy, 8^0	—,25
20.	„ „	Hej, żeglaj-że!	part., 4^0	1,—
21.	„ „	„ „	głosy, 8^0	—,25
22.	„ „	Na Bałtyku szumi fala,	part., 4^0	1,—
23.	„ „	„ „ „ „	głosy, 8^0	—,25

Powtórzono nakłady.

24.	*Feliks Nowowiejski,*	Hymn młodzieży żeńskiej,	part. 8^0 wyd. II.	—,50
25.	„ „	Hej do apelu,	part., wyd. II.	—,50
26.	„ „	O Stan. Patronie,	part., wyd. II.	—.50
27.	„ „	Chorąży niebieski,	part., wyd. II.	1,—
28.	„ „	O przyczyń się!	part., wyd. II.	1,—
29.	„ „	Króluj nam Chryste!	part. 4^0, wyd. II.	1,—
30.	*X. Fr. Walczyński,*	Pieśni do św. Stan. Kostki,	part., wyd. II.	—,75
31.	„ „ „	Msza polska,	part., 8^0, wyd. II.	1,50

3. *Obrazki.*

Obraz św. Stanisława Kostki.
Obrazek św. Stanisława Kostki.
Nalepka na Święto Młodzieży. Rys. Stanisław Kuglin.

4. *Druki mniejsze.*

Afisz artystyczny na Święto Młodzieży. Rys. Stanisław Kuglin.
Żeton — odznaka na Święto Młodzieży. Rys. Stanisław Kuglin.

Powtórzono nakłady:

Serja pocztówek „Sprawie służ“, wyd. II.
Serja pocztówek „Gotów“ wyd. II.

5. *Druki organizacyjne.*

Monitum kasy.

Powtórzono nakłady.

Regulamin męski, wyd. VI.
Statut Zrzeszenia Patronatów, wyd. IV.
Zgłoszenie kandydatki na członka, wyd. V.
Zgłoszenie kandydata na członka, wyd. IX—XI.
Legitymacja druchny, wyd. V—VII.
Legitymacja druha, wyd. VI—IX.
Książeczka dla zastępowego, wyd. II.
Zgłoszenie Stow. do Związku ż., wyd. III.
Zgłoszenie Stow. do Związku m., wyd. IV—V.
Przyjęcie Stow. do Związku ż., wyd. IV.
Przyjęcie Stow. do Związku m., wyd. IV.
Sprawozdanie Stow. M. P. Ż., wyd. VII.
Sprawozdanie Stow. M. P. M., wyd. VII.
Krój mundurka żeńskiego, wyd. II.
Spis członków, wyd. III.
Protokólarz zarządu, wyd. V.
Księga protokółów zebrań, wyd. IV.
Księga składek, wyd. V.
Dziennik kasowy, wyd. V.
Główna księga kasowa, wyd. V.

C. CZASOPISMA ZJEDNOCZENIA.

Administrację czasopism wykonywała także księgarnia.

Redakcja czasopisma w następujący sposób była zorganizowana:

1. „Przyjaciel Młodzieży“ wychodzi od r. 1910. Redagował ks. L. Biłko. Współpracownikiem stałym był początkowo p. Jelonek, od maja zaś p. Oleksy do końca roku. Objętość „Przyjaciela Młodzieży“ wynosiła przez cały rok 292 stron. Numer listopadowy wydano na 68 stronach oraz z okładką. Numer ten był bogato ilustrowany i rozszedł się w 40 000 egzemplarzach.

2. „M ł o d a P o l k a“. Wychodzi od roku 1920. Redagowała p. Czesława Wolniewiczówna (od sierpnia r. 1921). Objętość przez cały rok wynosiła 260 stron.

3. „K i e r o w n i k S t o w a r z y s z e ń M ł o d z i e ż y“ wychodzi od r. 1922. Redagował ks. L. Biłko, współpracownikiem stałym był p. Jelonek, a od maja p. Oleksy. „Kierownik“ wychodzi w objętości 32 stron z okładką miesięcznie, cały rocznik ma 384 stron.

„M a ł y Ś w i a t e k“ wychodzi w nakładzie Zjednoczenia od r. 1922. Redagował ks. prob. Henryk Szuman z Nawry (Pomorze) od roku 1925. Ogółem rocznik miał 192 strony.

B. SPÓŁKA ZJEDNOCZENIA MŁODZIEŻY T. z o. p.

Instytucja jest zupełnie nieczynną. Jej likwidacja z różnych formalnych względów jeszcze na razie nie nastąpiła.

VIII.

Statystyka Związków.

Zwyczajnymi członkami Zjednoczenia są Związki Młodzieży Polskiej. Dnia 1 stycznia 1927 r. należały do Zjednoczenia 23 Związki. W ciągu roku liczba Związków się powiększyła o 2 Związki, które zostały przyjęte do Zjednoczenia, tak że na końcu roku Zjednoczenie liczyło 25 Związków.

Kandyduje do Zjednoczenia Związek Młodzieży Polskiej żeńskiej w Katowicach. Pozatem w stadjum tworzenia są Związki w Kowlu i Pińsku.

Związki, należące do Zjednoczenia, podzielić można na 3 kategorje. Istnieją:

a) 8 Związków *męskich*, skupiających tylko Stowarzyszenia Młodzieży męskiej, mające siedzibę w następujących miastach: Częstochowa, Kielce, Kraków, Poznań, Tarnów, Mikołów, Przemyśl, Płock.

b) 7 Związków *żeńskich*, skupiających tylko Stowarzyszenia Młodzieży żeńskiej, z siedzibą w: Częstochowie, Kielcach, Krakowie, Poznaniu, Płocku, Przemyślu, Tarnowie.

c) 10 Związków *mieszanych*, skupiających tak Stowarzyszenia męskie jak i Stowarzyszenia żeńskie w następujących miejscowościach: w Lublinie, Lwowie, Łomży, Łodzi, Radomiu, Siedlcach, Warszawie, Wąbrzeźnie, Wilnie, Włocławku.

W 25 Związkach, należących formalnie do Zjednoczenia, oraz w 3 Związkach kandydujących, było ogółem 3 609 Stowarzyszeń. Z tej liczby przesłało do Związków sprawozdania roczne 2 979 Stowarzyszeń, czyli 83% ogólnej liczby Stowarzyszeń.

W całej organizacji było 130 444 członków. Na jedno przeto Stowarzyszenie przypada 36 członków przeciętnie.

W porównaniu do roku poprzedniego wzrosła liczba członków o 33 629 czyli 35%.

Poniżej podane dwie tablice dają dosyć szczegółowy pogląd na stan działalności Związków, jako takich. Związki ponadto wydają osobne drukowane sprawozdania, w których dokładnie stan i działalność swoją opisują.

I. Statystyka Związków. (tabl. 1-sza)

L. p.	Związek Młodzieży Polskiej	Związek: założony	Związek: przyjęty	Stowarzyszenia: męskie	żeńskie	mieszane	ogółem	w ciągu roku: przybyło	ubyło	wyklucz.	które nadesłały spraw.
1	Częstochowa m.	3. 10. 1926	8. 11. 1926	49	—	—	49	34	13	—	35
2	Częstochowa ż.	10. 10. 1926	18. 11. 1926	—	40	—	40	19	5	—	29
3	Kielce m. . .	—	3. 12. 1919	49	—	—	49	33	13	—	35
4	Kielce ż. . .	—	3. 12. 1919	—	60	—	60	35	3	—	41
5	Kraków m. . .	24. 10 1918	11. 5. 1921	102	—	—	102	29	10	—	96
6	Kraków ż. . .	7. 4. 1926	14. 9. 1926	—	106	—	106	17	1	—	95
7	Lublin	1919	3. 10. 1919	116	128	—	244	137	8	—	161
8	Lwów	stycz. 1919	3. 12. 1919	105	54	—	150	49	28	—	158
9	Łomża	15. 6. 1919	3. 12. 1919	81	83	—	164	40	19	—	94
10	Łódź	18. 9. 1926	18. 11. 1926	39	50	20	109	46	11	—	95
11	Mikołów m. . .	12. 12. 1920	12. 12. 1920	130	—	—	130	15	—	—	130
12	Poznań m. . .	7. 3. 1918	3. 12 1919	354	—	—	354	92	—	—	354
13	Poznań ż. . . .	21. 10. 1919	3. 12. 1919	—	265	—	265	64	4	—	—
14	Płock m. . .	1. 6. 1919	3. 12. 1919	55	—	—	55	25	3	—	51
15	Płock ż. . . .	22. 5. 1927	25 6. 1927	—	84	—	84	21	7	—	83
16	Przemyśl m. . .	21. 8. 1919	2. 10. 1919	59	—	—	59	20	22	—	55
17	Przemyśl ż. . .	29. 9. 1927	16. 7. 1927	—	53	—	53	8	—	—	35
18	Radom	24. 11. 1919	1. 12. 1919	83	147	—	230	28	55	13	206
19	Siedlce	10. 10. 1919	1919	89	106	—	195	26	4	30	173
20	Tarnów m. . .	1916	1. 8 1921	184	—	—	184	6	27	8	184
21	Tarnów ż. . .	8 12. 1924	11. 8. 1926	—	81	—	81	30	6	2	65
22	Warszawa . .	czerw. 1924	3. 12. 1919	27	35	—	62	19	9	—	54
23	Wąbrzeźno . .	6. 4. 1921	15. 4. 1921	277	112	—	389	283	10	—	389
24	Wilno	12. 5. 1925	11. 8. 1926	86	77	—	163	110	8	—	138
25	Włocławek . .	15. 4. 1920	24. 4. 1920	90	50	20	160	21	17	—	160
26	Katowice ż. . .	9. 10. 1927	—	—	23	—	23	—	—	—	23
27	Kowel	—	—	11	12	—	23	19	—	—	23
28	Pińsk	—	—	11	6	—	—	—	—	—	17
			Razem . .	1997	1572	40	3609	1226	283	53	2979

L. p.	Parafij: na terenie Związku	Parafij: w ilu istniały Stow.	Zjazdy delegowanych: zjazdów	uczestników	reprezentowan. Stow.	Ile istnieje okręgów	Rada związkowa: członków	zebrań	Związek liczy: członk. zarządu	komisyj	pracowników: wyższ.	niższych	Związek posiada: ubikacyj	dział handlowy: wartość towarów	obrót roczny	korespondencji: otrzymał	wysłał
1	174	49	1	200	25	2	16	2	1	1	1	—	1	90,—	2 154,30	394	183
2	174	40	1	300	26	2	17	2	1	1	1	—	1	159,80	1 035,26	193	123
3	220	51	1	115	18	—	10	1	1	1	1	1	1	311,77	1 903,38	313	482
4	220	61	1	240	29	—	10	1	1	1	1	1	1	865,90	2 058,36	124	183
5	266	82	1	213	87	13	10	3	1	—	1	1	2	4 392,94	18 848,67	943	782
6	252	80	1	115	65	—	10	4	1	—	1	—	2	—	—	700	1 083
7	209	109	1	344	160	3	18	4	1	3	1	3	2	—	—	863	1 652
8	300	104	2	1040	100	5	22	2	1	—	1	—	1	—	21 085,65	925	1 193
9	133	68	2	132	40	14	12	4	1	—	1	1	2	15 938,23	5 596,34	1 538	830
10	118	71	1	91	77	—	32	12	1	3	—	—	—	600,—	3 000,—	1 754	1 747
11	179	120	1	173	—	9	19	5	1	3	1	3	1	4 624,80	24 952,17	1 410	1 011
12	602	—	1	400	286	17	10	4	1	1	6	4	7	8 225,—	57 089,59	9 296	8 819
13	—	—	1	346	200	16	12	3	1	7	2	5	4	—	—	6 116	6 116
14	223	51	1	120	32	—	4	1	1	—	1	1	1	1 050,—	1 750,	845	483
15	228	82	1	144	48	—	5	1	1	—	2	1	1	1 750,—	3 634,58	789	472
16	337	56	1	110	32	—	16	4	1	3	—	1	2	3 081,78	12 969,09	1 725	1 170
17	330	47	1	120	75	8	12	1	1	1	1	1	1	958,98	1 854,—	355	118
18	217	109	2	505	86	2	16	7	2	1	2	4	2	3 997,04	1 777,03	1 055	1 410
19	198	66	2	184	127	—	14	2	1	2	1	1	3	16 723,02	83 868,97	868	731
20	263	145	1	400	191	9	12	2	1	—	—	2	2	—	—	1 574	748
21	252	81	1	114	40	—	13	2	2	—	2	2	2	281,50	—	537	392
22	233	40	—	—	—	—	10	—	1	—	2	2	1	—	—	438	313
23	337	94	2	1700	187	6	10	1	3	—	2	6	4	10 000,—	288 637,49	7 262	12 500
24	—	—	2	960	56	6	12	6	1	3	2	3	5	2 500,—	13 098,72	1 406	1 453
25	241	140	—	—	—	1	8	3	1	1	1	1	1	—	—	3 756	4 116
26	176	27	1	30	18	2	5	—	1	1	—	—	—	—	—	75	200
27	110	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem	5862	1773	30	7511	1865	117	337	66	30	33	34	44	50	75 461,66	545 313,60	66 204	47 510

I. Statystyka Związków. (tabl. 2-ga)

L. p.	Związek Młodzieży Polskiej	Związek: odbył wizytacyj związkowych	urządził: zlotów	urządził: kursów ogółem	kursów w tem: patronatów	kursów w tem: zarządów	obozów: w. f. uczestn.	obozów: p. w. uczestn.	konkurs p. r.	wystaw	pobiera rocznej składki	wpłynęło do kasy z: składek	wpłynęło do kasy z: subwencyj	wpłynęło do kasy z: datków i ofiar
1	Częstochowa m.	11	—	5	1	5	—	—	—		0,60	206,79	—	2 130,25
2	Częstochowa ż.	10	—	6	1	4	—	—	—		0,60	375,86	—	2 130,25
3	Kielce m. . . .	53	—	1	1	—	—	—	—		0,72	—	3 150,—	—
4	Kielce ż. . . .	46	—	1	1	—	—	—	—	1	0,72	115,81	3 150,50	—
5	Kraków m. . .	22	—	3	1	2	—	—	—	—	3,60	510,60	3 396,—	—
6	Kraków ż. . .	80	—	4	1	3	—	—	—	—	1,20	652,—	5 000,—	—
7	Lublin	90	2	5	1	4	—	—	—	1	?	172,98	—	—
8	Lwów	16	1	3	1	2	—	—	—	1	1,75	315,35	700,—	—
9	Łomża	114	—	1	1	—	—	—	—	—	0,60	513,21	—	—
10	Łódź	72	4	2	—	—	38	—	—	1	0.60	—	2 000,—	—
11	Mikołów . . .	17	8	27	—	27	—	—	—	—	0,36	749,19	15 055,72	—
12	Poznań m. . .	72	—	—	—		117	—	—	—	0,60	7 146,20	10 982,70	—
13	Poznań ż. . . .	68	10	7	1	—	—	—	—	—	0,60	5 668,53	360,—	—
14	Płock m. . . .	53	—	—	—	—	—	—	—	—	1,20	442,45	—	—
15	Płock ż. . . .	66	—	3	1	1	—	—	—	1	1,20	1 105,16	—	—
16	Przemyśl m. . .	20	—	12	1	11	—	—	—	—	1,20	750,—	—	—
17	Przemyśl ż. . .	3	—	10	—	10	—	—	—	—	1,20	291,04	—	—
18	Radom	276	5	8	5	3	31	1	—	1	0.24	—	2 800,—	—
19	Siedlce	103	1	3	1	2	—	—	—	—	—	305,89	—	4 418,69
20	Tarnów m. . .	47	—	21	1	20	—	—	—	—	0,25	863,95	—	—
21	Tarnów ż. . .	30	—	3	—	—	—	—	—	—	0,30	333,65	—	—
22	Warszawa . .	69	2	—	—	—	—	—	—	—	0,60	264,55	—	—
53	Wąbrzeźno . .	156	3	14	—	14	60	60	—	—	0.60	4 833,80	18 302,89	—
24	Wilno	116	—	6	—	6	—	—	—	—	0,60	271,30	1 700,—	—
25	Włocławek . .	59	1	—	—	—	—	—	—	—	0,60	702,40	—	—
26	Katowice . . .	4	—	1	—	1	—	—	—	—	0,36	37,—	—	—
27	Kowel	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	Pińsk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Razem . . .	1697	37	125	19	125	246	61	–	6	—	24 617,71	66 597,81	8 679,19

L. p.	Związek Młodzieży Polskiej	posiada: nieruchomość: ilość	posiada: nieruchomość: wartość	instytucje handlowe: ilość	instytucje handlowe: wartość	instytucje przemysłowe: ilość	instytucje przemysłowe: wartość	miał: budżet w wysokości	zapłacił: składki Zjednoczeniowej	Zestawienie bilansu i majątku	wydał drukiem: okólników	wydał drukiem: sprawozdań	wydał drukiem: innych wydawnictw
1	Częstochowa m.	—	—	—	—	—	—	3 500,—	10,—	2 038,34	12	1	—
2	Częstochowa ż.	—	—	—	—	—	—	270,70	10,—	—	12	1	—
3	Kielce m.	—	—	—	—	—	—	—	10,—	—	—	—	—
4	Kielce ż.	—	—	—	—	—	—	—	10,—	—	—	1	—
5	Kraków m.	—	—	—	—	—	—	—	40,—	—	12	—	—
6	Kraków ż.	—		—	—	—	—	—	40,—	—	12	1	—
7	Lublin	—	—		—	—	—	—	20,—	—	12	—	—
8	Lwów	—	—	—	—	—	1 750,—	20 000,—	50,—	—	12	—	—
9	Łomża	—	—	—	—	1	—	15 780,—	30,—	—	12	—	—
10	Łódź	1	150 000,—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
11	Mikołów	—	—	—	—	—	—	—	100,—	—	5	1	4
12	Poznań m.	1	—	—	—	1	—	—	150,—	—	12	1	—
13	Poznań ż.	—	—	—	—	1	—	—	110,—	—	4	—	1
14	Płock m.	—	—	—	—	—	—	—	10,—	—	3	1	1
15	Płock ż.	—	—	—	—	—	—	—	20,—	—	3	—	—
16	Przemyśl m.	—	—	—	—	—	—	4 800,—	20,—	—	12	1	—
17	Przemyśl ż.	1	380,—	—	—	—	—	2 000,—	—	—	5	—	—
18	Radom	—	—	1	16 723,02	—	—	—	40,—	—	8	1	—
19	Siedlce	—	—	1	—	—	—	9 500,—	—	—	5	—	7
20	Tarnów m.	2	80 000,—	—	—	—	—	—	50,—	—	12	1	—
21	Tarnów ż.	—	—	—	—	—	—	2 000,—	30,—	—	12	1	—
22	Warszawa	—	—	—	—	—	—	—	20,—	—	—	—	—
53	Wąbrzeźno	—	—	—	—	—	—	20 000,—	140,—	—	—	1	1
24	Wilno	—	—	—	—	—	—	22 000,—	—	—	13	1	1
25	Włocławek	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—
26	Katowice	—	—		—	—	—	—	—	711,—	3	—	—
27	Kowel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	Pińsk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Razem	5	230 380,00	3	16 723,02	3	1750,—	89 850,70	910,—	2 749,34	197	13	15

IX.

Statystyka Stowarzyszeń.

Statystykę Stowarzyszeń dzielimy wedug Związków, do których przynależą. Statystyka nasza nie daje jednakże zupełnie dokładnego obrazu na stan organizacji, ponieważ nie wszystkie Stowarzyszenia nadesłały kwestjonarjusze sprawozdawcze na czas lub też niedokładnie je wypełniły. W gruncie rzeczy odchylenia jednak są stosunkowo nieznaczne, a cyfry podane mimo to dają możność wyciągnięcia wniosków.

Statystykę Stowarzyszeń omawiamy w pięciu tabelach, podając dane: co do członków Stowarzyszeń, co do kółek stowarzyszeniowych, co do władz i specjalnej działalności, co do bibljotek i czytelnictwa i co do ogólnych działów pracy Stowarzyszeń.

Tablice statystyczne, poniżej podane, obejmują cyfry tylko tych Stowarzyszeń, które na czas nadesłały sprawozdanie roczne do swych Związków.

II. Statystyka członków Stowarzyszeń.

1. Stow. męskie.

L. p.	Związek Młodz. Polskiej	Sprawozdania nadesłało Stow.	Członków czynnych: ogółem	na roli u rodziców	w maj. dworsk.	na służbie	w przemyśle	w rzemiośle	w handlu	w biurach	bez pracy	młodz. szkolna	Według wieku: od 14—18	od 18—25	Członków: senjorów	wspierających
1	Częstochowa . .	35	1 115	259	—	2	335	228	21	63	101	106	260	855	20	12
2	Kielce	36	1 086	615	9	22	120	232	25	14	31	18	410	676	3	49
3	Kraków	96	3 485	1 765	17	53	469	711	82	53	120	215	1 692	1 793	48	245
4	Lublin	77	1 824	1 181	82	38	128	254	37	20	48	36	549	1 275	32	84
5	Lwów	104	3 248	1 796	39	73	174	911	112	41	57	45	1 420	1 828	20	182
6	Łomża	48	1 231	264	11	27	37	194	17	33	63	6	350	895	56	53
7	Łódź	34	1 404	420	20	18	128	244	25	41	80	27	239	689	3	58
8	Mikołów	130	9 987	1 098	177	94	3 116	1 605	238	609	2 590	460	5 760	4 227	251	272
9	Poznań	354	16 039	3 384	3 949	—	992	4 438	561	742	681	1292	7 865	8 174	132	877
10	Płock	51	1 332	725	46	18	55	312	38	38	77	21	380	835	22	95
11	Przemyśl	55	1 548	938	8	15	62	405	31	91	57	31	745	803	32	265
12	Radom	79	1 552	903	36	33	121	327	14	26	62	30	692	860	3	30
13	Siedlce	76	2 279	1 982	10	—	67	169	20	14	16	1	944	1 335	3	52
14	Tarnów	184	4 854	3 499	56	128	235	641	55	46	81	119	2 366	2 498	80	205
15	Warszawa . . .	21	538	209	12	5	34	131	21	10	23	84	225	113	3	17
16	Wąbrzeźno . . .	277	10 266	3 902	1 311	531	609	1 684	349	300	1 343	237	5 549	4 717	132	465
17	Wilno	73	2 023	1 128	35	57	118	331	36	63	111	79	539	1 485	21	116
18	Włocławek . . .	90	3 249	1 417	208	51	285	640	91	58	344	65	1 275	1 989	25	368
19	Kowel	11	237	84	2	19	36	40			16	40	80	157	—	—
20	Pińsk	11	343	223	—	4	28	45	11	5	24	3	136	154	—	3
	Razem . .	1 842	67 640	25 792	6 030	1 188	7 249	13 547	1 784	2 267	5 925	2 915	31 476	35 358	886	3 448

2. Stow. żeńskie.

L. p	Związek Młodzieży Polskiej	Sprawozdania nadesłało Stow.	Członków czynnych: ogółem	na roli u rodz.	w majątk. dworsk.	na służbie	w przemyśle	w rzemiośle	w handlu	w biurach	bez pracy	młodz szkolna	Według wieku: od 14—18	od 18—25	Członków: senjorów	wspierających
1	Częstochowa . .	29	1 166	276	2	35	254	86	49	16	395	53	419	747	4	87
2	Kielce	42	1 441	1 027	39	37	33	125	30	—	55	58	681	760	5	73
3	Kraków	95	4 139	2 961	—	206	471	179	75	101	143	3	1 683	2 456	39	209
4	Lublin	83	2 110	1 337	96	114	37	222	58	29	189	28	858	1 252	33	64
5	Lwów	54	1 625	1 178	13	25	95	172	28	10	82	22	882	743	11	177
6	Łomża	46	1 462	996	10	30	26	110	27	6	113	23	521	857	6	10
7	Łódź	43	1 828	570	12	13	238	129	54	18	136	96	564	645	—	40
8	Poznań	265	12 638	3 851	1 692	492	468	552	516	347	2 627	243	6 537	5 370	23	189
9	Płock	83	2 321	1 537	78	51	20	248	58	17	273	36	867	1 454	26	88
10	Przemyśl . . .	35	1 101	857	33	42	42	76	14	8	23	16	475	594	25	69
11	Radom	127	3 290	2 394	99	101	106	244	83	14	188	61	1 564	1 726	10	217
12	Siedlce	97	3 285	2 928	76	47	56	117	21	16	19	5	1 460	1 825	1	28
13	Tarnów	64	12 528	2 136	86	121	30	105	17	1	13	19	1 184	1 344	32	48
14	Warszawa . . .	33	1 146	505	35	30	50	102	57	25	42	81	516	630	7	5
15	Wąbrzeźno . . .	112	6 218	2 921	652	462	222	201	310	192	1 131	127	3 502	2 716	57	126
16	Wilno	65	1 696	1 164	35	51	38	162	23	15	135	68	686	976	—	35
17	Włocławek . . .	50	1 791	653	87	10	372	68	99	54	420	8	898	861	2	272
18	Katowice	23	1 267	565	7	104	75	44	49	45	348	31	793	474	4	44
19	Kowel	12	233	127	19	32	23	32	—	—	—	—	124	109	—	—
20	Pińsk	6	170	93		6	5	—	18	—	143	5	82	88	—	—
	Razem . .	1 364	61 455	28 076	3 071	2 009	2 656	2 974	1 586	914	6 475	983	24 346	25 627	285	1 781

3. Stow. mieszane.

L. p	Związek Młodzieży Polskiej	Sprawozdania nadesłało Stow.	Członków czynnych: ogółem	na roli u rodz.	w majątk. dworsk.	na służbie	w przemyśle	w rzemiośle	w handlu	w biurach	bez pracy	młodz szkolna	Według wieku: od 14—18	od 18—25	Członków: senjorów	wspierających
1	Łódź	18	698	367	9	13	54	46	9	9	17	18	128	395	14	5
2	Włocławek . . .	20	651	361	46	5	44	80	8	48	59	—	308	299	—	24
	Razem . .	38	1 349	628	55	18	98	126	17	57	76	18	436	694	14	29
	Ogólna suma . .	3 244	130 444	54 496	9 156	3 215	10 003	16 647	3 387	3 238	12 476	3 916	56 258	61 679	1 185	5 258

III. Statystyka kółek stowarzyszeniowych. (tabl. 1-sza)

1. Stow. męskie.

L. p.	Związek Młodzieży Polskiej	oświatowe		eucharystyczne		marjologiczne		misyjne		śpiewackie		muzyczne	
		kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk.
1	Częstochowa	10	231	1	19	—	—	—	—	17	291	9	104
2	Kielce . . .	8	166	1	—	—	—	1	32	14	261	3	32
3	Kraków . .	3	52	3	48	—	—	—	—	21	282	12	134
4	Lublin . .	15	—	1	—	—	—	—	—	36	—	4	—
5	Lwów . . .	13	237	6	129	—	—	2	69	36	629	18	274
6	Łomża . .	—	—	—	—	—	—	—	—	15	130	5	25
7	Łódź . . .	12	176	—	—	—	—	—	—	15	206	9	91
8	Mikołów . .	30	264	11	143	15	5	1	—	32	648	38	423
9	Poznań . .	28	—	14	—	—	—	—	—	66	—	49	—
10	Płock . . .	8	95	1	22	1	22	1	4	15	194	4	30
11	Przemyśl . .	3	37	4	21	—	—	—	—	24	237	12	110
12	Radom . .	39	447	—	—	—	—	—	—	18	245	1	11
13	Siedlce . .	22	245	2	16	—	—	—	—	21	405	2	30
14	Tarnów . .	18	255	24	234	4	39	6	40	60	534	14	100
15	Warszawa .	2	18	—	—	—	—	—	—	7	36	3	—
16	Wąbrzeźno .	22	395	8	137	1	10	6	197	48	843	44	577
17	Wilno . .	15	153	2	27	—	—	2	30	38	654	15	92
18	Włocławek .	29	588	5	90	—	—	6	88	39	579	11	94
19	Kowel . .	7	122	—	—	—	—	—	—	2	23	1	12
20	Pińsk . . .	2	—	—	—	—	—	1	10	6	75	2	12
	Razem . .	266	2481	82	886	21	77	26	470	530	6272	156	2151

L. p.	Związek Młodzieży Polskiej	abstynenckie		robót ręcznych		zawodowe		kas oszczędn.		wych. fizyczn.		przysp. wojsk.		przysp. roln.	
		kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk.
1	Częstochowa	—	—	1	20	1	24	—	—	17	302	9	190	—	—
2	Kielce . . .	2	29	—	—	6	15	—	—	9	271	11	287	1	—
3	Kraków . .	10	93	2	10	1	—	6	—	26	589	31	741	5	67
4	Lublin . .	3	—	3	—	3	—	3	—	12	300	9	192	3	64
5	Lwów . . .	3	55	—	—	1	5	2	—	23	559	45	1 118	5	—
6	Łomża . .	4	14	—	—	1	—	—	—	13	312	22	156	3	20
7	Łódź . . .	—	—	3	44	1	14	2	—	17	725	14	298	3	53
8	Mikołów . .	13	110	4	47	4	87	3	—	68	1 821	51	1 190	—	—
9	Poznań . .	13	—	—	—	5	—	12	—	128	—	173	—	—	—
10	Płock . . .	3	19	2	15	—	—	--	—	17	393	12	218	5	82
11	Przemyśl . .	2	8	—	—	15	—	3	—	17	329	31	518	—	—
12	Radom . .	1	6	—	—	—	—	—	—	23	428	21	403	8	42
13	Siedlce . .	—	—	—	—	—	—	—	—	5	159	27	857	1	15
14	Tarnów . .	12	103	4	34	2	23	2	—	28	476	54	1 098	10	89
15	Warszawa .	—	—	1	—	—	—	1	—	6	163	3	79	2	32
16	Wąbrzeźno .	7	121	6	—	—	—	—	—	110	2 823	201	9 631	1	5
17	Wilno . .	1	—	2	13	2	81	1	—	29	502	41	638	7	89
18	Włocławek .	5	40	11	129	1	12	5	—	31	634	23	487	4	29
19	Kowel . .	—	—	—	-	—	—	—	—	5	110	5	110	—	—
20	Pińsk . . .	—	—	—	—	1	—	—	—	1	25	2	70	—	—
	Razem . .	79	599	38	312	44	261	40	—	598	10631	787	28281	58	647

III. Statystyka kółek stowarzyszeniowych. (tabl. 2-ga)

2. Stow. żeńskie.

L. p.	Związek Młodzieży Polskiej	oświatowe		eucharystyczne		marjologiczne		misyjne		śpiewackie		muzyczne		abstynenckie		robót ręczn.		zawodowe		kas oszczędn.		wych. fizyczn.		przysp. wojsk.		przysp. roln.	
		kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk	kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk.
1	Częstochowa	6	111	5	127	2	35	2	57	12	256	2	19	1	35	5	79	1	35	1	—	7	205	—	—	—	—
2	Kielce . . .	5	—	6	—	4	—	2	—	24	—	—	—	1	24	13	—	1	—	—	—	5	—	—	—	—	—
3	Kraków . .	11	—	20	—	2	—	1	—	54	—	—	—	9	—	20	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—
4	Lublin . . .	16	—	4	—	4	—	2	—	44	—	4	—	7	—	23	—	2	—	9	—	16	375	—	—	4	—
5	Lwów . . .	4	104	6	92	5	89	5	78	24	429	—	—	1	14	11	217	—	—	6	—	5	107	—	—	2	47
6	Łomża . . .	3	33	2	27	—	—	2	4	21	28	1	8	—	—	9	87	2	4	2	2	5	110	—	—	1	1
7	Łódź . . .	6	147	3	75	—	—	2	30	14	231	2	23	—	—	12	200	2	22	3	—	13	291	—	—	—	—
8	Poznań . .	31	—	14	—	2	—	13	—	84	—	9	—	1	—	77	—	2	—	13	101	—	—	—	—	1	—
9	Płock . . .	15	252	8	39	6	101	—	—	45	615	—	—	1	42	19	344	1	40	3	—	10	267	—	—	—	—
10	Przemyśl	4	110	7	167	—	—	1	10	15	225	1	20	—	—	6	62	4	40	—	—	3	77	—	—	—	—
11	Radom . .	8	83	7	93	1	5	1	20	71	1 062	—	—	3	111	20	298	5	51	2	—	8	159	—	—	10	75
12	Siedlce . .	11	130	6	100	1	6	—	—	27	602	2	16	1	6	24	441	—	—	—	—	13	423	—	—	—	—
13	Tarnów . .	3	57	25	584	3	75	14	288	30	531	—	50	14	250	13	220	—	—	1	—	4	82	—	—	—	—
14	Warszawa .	2	—	4	—	2	—	—	—	17	—	—	—	1	—	8	—	1	—	1	—	5	—	—	—	—	—
15	Wąbrzeźno	9	218	5	162	1	17	10	509	21	729	5	76	2	20	21	644	—	—	—	—	16	538	—	—	—	—
16	Wilno . . .	13	225	—	—	2	36	1	6	28	346	3	24	1	55	21	312	2	—	—	—	18	319	—	—	2	—
17	Włocławek .	14	235	8	105	3	46	2	32	36	598	—	—	2	12	20	262	—	—	1	—	4	93	1	—	1	—
18	Katowice .	1	—	8	248	—	—	1	22	7	155	1	6	1	3	6	157	—	—	—	—	4	80	—	—	—	—
19	Kowel . . .	5	109	1	11	—	—	—	—	5	74	—	—	—	—	2	65	—	—	—	—	2	43	—	—	—	—
20	Pińsk . . .	2	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Razem . .	169	1814	139	1830	38	410	59	1056	582	5 881	36	242	46	572	332	3388	23	192	49	103	138	3169	1	—	21	123

3. Stow. mieszane.

L. p.	Związek Młodzieży Polskiej	oświatowe		eucharystyczne		marjologiczne		misyjne		śpiewackie		muzyczne		abstynenckie		robót ręczn.		zawodowe		kas oszczędn.		wych. fizyczn.		przysp. wojsk.		przysp. roln.	
		kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk	kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk.	kółek	członk.
1	Łódź . . .	2	105	1	80	—	—	—	—	2	92	2	30	1	50	1	10	—	—	—	—	1	80	—	—	3	71
2	Włocławek	10	225	—	—	—	—	—	—	6	109	1	16	1	10	4	42	—	—	2	—	4	71	2	35	—	—
	Razem . .	12	330	1	80	—	—	—	—	8	201	3	46	2	60	5	52	—	—	2	—	5	151	2	35	3	71
	Ogółem	447	4625	222	2796	59	487	85	1526	1126	12054	195	2439	127	1231	375	3752	67	453	91	103	741	13921	790	28316	82	841

IV. Statystyka władz i działalności szczególnej Stowarzyszeń.

1. Stow. męskie.

L. p.	Związek Młodzieży Polskiej	Plenarnych zebrań	Członków patronatu	Posiedzeń			Zastępów	Kół Przyj. Młodzieży		Brało udział członk. w obozie:		Urządzono				
				patronatu	zarządu	grona zastępowych		ilość	członków	w. f.	p w.	zawod. sportowych	wycieczek	wystaw	kursów ilość	kursów uczestnik.
1	Częstochowa .	371	204	41	315	11	29	1	—	4	7	18	45	1	—	—
2	Kielce	364	196	61	274	11	11	–	—	4	4	1	24	—	14	35
3	Kraków . . .	1372	195	64	925	22	41	68	—	55	9	63	160	1	3	—
4	Lublin	946	548	133	706	27	65	2	—	4	5	17	90	1	13	—
5	Lwów	1881	401	229	811	12	13	89	—	18	15	66	143	—	19	—
6	Łomża	728	189	47	628	47	61	–	—	3	10	11	77	—	—	—
7	Łódź	399	343	65	290	3	29	56	—	17	4	53	48	2	3	—
8	Mikołów . . .	1560	570	84	1159	102	195	2	—	14	83	487	298	—	—	—
9	Poznań	4821	1030	237	3815	—	379	8	—	117	43	73	721	—	13	—
10	Płock	568	285	74	475	20	46	15	—	—	—	11	52	—	6	—
11	Przemyśl . . .	907	177	81	699	26	22	4	—	32	19	19	74	—	3	16
12	Radom	1029	313	64	674	9	20	2	—	23	16	39	73	—	15	—
13	Siedlce	861	206	116	656	12	9	13	—	12	8	9	62	—	32	—
14	Tarnów	2992	360	197	2072	13	59	26	—	—	—	44	163	—	17	—
15	Warszawa . .	263	170	117	193	5	22	3	—	—	—	3	42	—	1	22
16	Wąbrzeźno . .	3231	698	251	2160	146	320	442	—	—	—	295	600	1	—	—
17	Wilno	767	315	96	769	26	7	8	—	15	18	58	64	—	7	—
18	Włocławek . .	1065	367	81	934	115	54	8	—	31	15	28	131	—	10	64
19	Kowel	29	30	21	79	—	15	—	—	—	—	—	11	—	7	85
20	Pińsk	89	178	17	77	13	18	46	—	—	—	15	13	—	—	—
	Razem . .	26043	6775	2076	17611	620	1415	793	—	349	256	1330	2891	6	163	222

2. Stow. żeńskie.

L. p.	Związek Młodzieży Polskiej	Plenarnych zebrań	Członków patronatu	Posiedzeń patronatu	Posiedzeń zarządu	Posiedzeń grona zastępowych	Zastępów	Kół Przyj. Młodzieży ilość	Kół Przyj. Młodzieży członków	Brało udział członk. w obozie: w. f.	Brało udział członk. w obozie: p w.	Urządzono zawod. sportowych	Urządzono wycieczek	Urządzono wystaw	Urządzono kursów ilość	Urządzono kursów uczestnik.
1	Częstochowa .	404	194	44	329	82	44	102	—	—	—	—	24	5	1	—
2	Kielce	600	225	218	431	17		2	—	—	—	—	29	2	20	39
3	Kraków . . .	1 380	280	144	779	77	94	—	—	—	—	–	83	—	30	—
4	Lublin	808	542	152	915	79	76	3	—	—	—	3	95	15	40	—
5	Lwów	1 187	210	140	526	—	—	4	—	—	—	—	97	7	17	—
6	Łomża	785	169	66	467		83	—	—	—	—	—	82	1	2	—
7	Łódź	575	344	93	298	30	30	54	—	22	—	2	65	8	10	—
8	Poznań	2 990	796	302	2 111	316	561	7	—	160	—	22	548	21	64	—
9	Płock	1 070	474	194	940	31	107	—	—	—	—	5	10	6	26	563
10	Przemyśl . . .	537	73	60	385	23	12	1	—	—	—	—	34	—	6	—
11	Radom	1 562	577	87	1 154	34	53	164	—	1	—	11	120	8	23	—
12	Siedlce	1 374	241	102	976	20	23	—	—	—	—	—	60	—	37	—
13	Tarnów	1 074	207	114	680	8	51	1	—	—	—	—	32	3	22	—
14	Warszawa . .	437	231	149	317	10	46	1	—		—	—	46	3	13	—
15	Wąbrzeźno . .	374	103	671	133	197	48	—	—	—	—	4	193	—	—	—
16	Wilno	795	303	137	683	—	29	109	—	—	—	—	75	3	21	—
17	Włocławek . .	682	216	49	616	62	40	30	—	1	—	—	87	—	9	39
18	Katowice . . .	233	87	10	170	37	41	—	—	2	—	—	37	1	14	—
19	Kowel	147	28	21	99	—	14	—	—	—	—	—	9	—	5	34
20	Pińsk	62	21	6	46	—	9	—	—	—	—	-	5	—	—	—
	Razem . . .	16 876	5 321	2 779	1 2155	1 023	1 361	478	—	186	—	47	1 271	53	360	675

3. Stow. mieszane.

L. p.	Związek Młodzieży Polskiej	Plenarnych zebrań	Członków patronatu	Posiedzeń patronatu	Posiedzeń zarządu	Posiedzeń grona zastępowych	Zastępów	Kół Przyj. Młodzieży ilość	Kół Przyj. Młodzieży członków	Brało udział członk. w obozie: w. f.	Brało udział członk. w obozie: p w.	Urządzono zawod. sportowych	Urządzono wycieczek	Urządzono wystaw	Urządzono kursów ilość	Urządzono kursów uczestnik.
1	Łódź	186	111	15	110	4	—	—	—	—	2	8	22	—	1	—
2	Włocławek . .	285	25	—	246	6	2	—	—	—	—	—	31	1	4	—
	Razem . . .	471	136	15	356	10	2	—	—	—	2	8	53	1	5	—
	Ogólna suma	43 390	12 232	4 870	30 122	1 653	2 778	1 271	—	535	258	1 385	4 215	60	528	897

V. Statystyka bibljotek i czytelnictwa Stowarzyszeń.

1. Stow. męskie.

L. p.	Związek Młodzieży Polskiej	Bibljotek	Tomów	Wypożyczeń	Nie wypożyczono tomów	Abonowano				
						Przyjaciela Młodzieży	Młodej Polki	Kierownika	Okólnika związkow.	Inne
1	Częstochowa	21	4 536	2 524	2 012	327	—	33	35	24
2	Kielce	25	4 169	3 047	702	201	—	21	128	20
3	Kraków	60	9 510	10 889	1 124	755	—	53	88	71
4	Lublin	47	7 119	5 666	1 668	361	—	42	829	153
5	Lwów	54	7 019	9 647	1 493	90	—	107	197	60
6	Łomża	15	7 868	7 492	1 789	375	—	36	148	59
7	Łódź	25	3 721	2 184	304	250	—	28	31	31
8	Mikołów	71	12 729	12 256	2 825	1 674	—	97	84	203
9	Poznań	173	14 398	32 042	—	255	—	237	8300	93
10	Płock	35	3 879	3 913	104	888	—	63	204	55
11	Przemyśl	42	4 794	5 070	860	740	—	56	55	38
12	Radom	46	6 314	5 661	1 904	599	—	66	75	75
13	Siedlce	13	2 292	1 566	650	268	—	37	76	25
14	Tarnów	131	15 824	16 393	16	803	—	101	523	181
15	Warszawa	15	1 298	3 551	175	295	10	20	—	9
16	Wąbrzeźno	81	6 339	4 036	700	2 449	—	169	272	25
17	Wilno	41	5 318	10 603	728	418	13	56	109	72
18	Włocławek	47	5 778	9 534	110	726	—	60	211	88
19	Kowel	—	270	316	27	62	—	3	—	—
20	Pińsk	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Razem . .	942	123 175	146 390	17 191	11 526	23	1 205	11 365	1 282

2. Stow. żeńskie.

L. p.	Związek Młodzieży Polskiej	Bibljotek	Tomów	Wypożyczeń	Nie wypożyczono tomów	Abonowano: Przyjaciela Młodzieży	Młodej Polki	Kierownika	Okólnika Związkow.	Inne
1	Częstochowa	19	2 526	1 520	1 006	—	725	35	64	61
2	Kielce	11	4 162	3 824	359	—	484	33	155	67
3	Kraków	53	4 926	7 485	—	—	76	20	95	22
4	Lublin	55	7 026	6 010	1 506	—	299	48	903	50
5	Lwów	29	2 318	4 057	160	—	712	60	113	51
6	Łomża	38	6 260	5 428	1 485	—	623	39	171	54
7	Łódź	19	4 089	1 296	477	1	354	32	37	20
8	Poznań	120	9 690	16 413	490	—	7 867	208	—	51
9	Płock	57	8 963	9 243	1 514	—	1 662	86	332	14
10	Przemyśl	3	1 875	1 646	479	—	480	27	35	16
11	Radom	56	7 888	8 251	1 667	—	1 204	96	103	47
12	Siedlce	4	438	358	100	—	401	30	97	25
13	Tarnów	40	3 119	5 375	1 022	1	958	100	174	122
14	Warszawa	20	4 055	3 349	1 336	—	656	37	—	69
15	Wąbrzeźno	32	2 750	3 581	50	—	2 162	82	95	9
16	Wilno	30	4 750	4 591	822	—	383	49	62	68
17	Włocławek	22	2 278	3 080	187	—	744	34	131	42
18	Katowice	13	1 284	1 319	552	—	501	10	53	74
19	Kowel	—	150	300	—	—	91	6	—	—
20	Pińsk	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Razem . .	621	78 545	87 126	13 211	2	20 382	1 032	2 620	862

3. Stow. mieszane.

L. p.	Związek Młodzieży Polskiej	Bibljotek	Tomów	Wypożyczeń	Nie wypożyczono tomów	Abonowano: Przyjaciela Młodzieży	Młodej Polki	Kierownika	Okólnika Związkow.	Inne
1	Łódź	71	12	6	13	23	8	951	396	169
2	Włocławek	75	95	10	64	4	10	595	1 272	—
3										
4										
	Razem . .	146	107	16	77	27	18	1 546	1 668	169
	Ogólna suma . .	1 709	201 827	233 532	30 479	11 555	20 423	3 783	15 653	2 413

VI. Działalność ogólna Stowarzyszeń

1. Stow. męskie.

L. p.	Związek Młodzieży Polskiej	Wspólne		Święto Młodz.	Stow. posiada:			Stow. urządziły:				
		komunje św.	rekolekcje		dom własny	ognisko	radjo	wieczornic, obchodów, teatrów	wykładów i odczytów: ilość	wykładów i odczytów: z tego wygłosili czynni członkowie	deklamacyj	urozmaiceń
1	Częstochowa	38	18	28	—	—	2	168	225	105	163	125
2	Kielce . . .	46	20	28	—	—	3	110	267	106	210	91
3	Kraków . .	153	41	82	4	—	3	511	1 125	229	644	289
4	Lublin . . .	85	22	48	27	—	3	439	650	189	607	375
5	Lwów . . .	227	48	94	—	1	1	491	1 079	77	415	470
6	Łomża . . .	173	9	13	—	—	1	324	435	191	458	210
7	Łódź . . .	38	14	20	5	—	5	179	366	132	189	137
8	Mikołów . .	316	58	119	5	—	5	448	1 032	320	493	420
9	Poznań . .	860	56	354	96	—	—	1 134	3 227	1 033	1 930	512
10	Płock . . .	54	19	38	5	—	1	206	335	113	271	131
11	Przemyśl .	78	20	50	9	—	3	250	706	109	223	227
12	Radom . .	75	31	58	3	—	2	286	762	208	678	6
13	Siedlce . .	109	77	76	1	4	1	357	957	120	1 043	370
14	Tarnów . .	483	80	162	—	—	3	748	2 130	755	1 092	695
15	Warszawa .	29	9	16	—	—	1	101	220	30	117	56
16	Wąbrzeźno	545	62	216	1	—	4	852	2 213	697	855	605
17	Wilno . . .	92	14	48	2	—	4	398	610	101	350	193
18	Włocławek	162	42	71	—	—	4	374	689	176	688	253
19	Kowel . . .	18	—	7	—	—	—	16	101	12	3	2
20	Pińsk . . .	12	8	10	—	1	2	56	130	20	6	13
	Razem . .	3 593	648	1 538	158	6	48	7 448	17 259	4 723	10 435	5 180

2. Stow. żeńskie.

L. p.	Związek Młodzieży Polskiej	Wspólne		Święto Młodz.	Stow. posiadają:			Stow. urządziły:				
									wykładów i odczytów			
		komunje św.	rekolekcje		dom własny	ognisko	radjo	wieczornic, obchodów, teatrów	ilość	z tego wygłosili czynni członkowie	deklamacyj	urozmaiceń
1	Częstochowa	52	18	12	—	—	1	144	369	140	468	98
2	Kielce . .	87	7	4	—	—	1	162	380	56	492	148
3	Kraków . .	290	37	76	36	—	1	604	1 763	152	1 476	1 301
4	Lublin . .	104	26	33	31	—	2	481	796	605	736	421
5	Lwów . .	166	35	41	—	—	—	235	681	31	367	313
6	Łomża . .	103	18	29	1	—	3	262	479	191	692	285
7	Łódź . . .	58	17	12	4	—	2	191	378	121	221	183
8	Poznań . .	705	26	119	—	35	7	643	2 274	697	2 665	1 237
9	Płock . . .	149	28	31	5	—	2	441	739	197	815	521
10	Przemyśl .	4	1	—	—	—	—	85	472	100	334	89
11	Radom . .	170	93	57	—	—	1	489	1 470	259	1470	521
12	Siedlce . .	146	93	94	—	—	1	315	1 472	236	1257	509
13	Tarnów . .	256	25	39	2	—	1	236	1 022	304	1059	432
14	Warszawa .	73	13	17	—	—	—	150	327	88	243	106
15	Wąbrzeźno .	377	27	54	—	—	1	328	974	369	793	339
16	Wilno . . .	92	17	19	1	—	3	350	548	65	339	323
17	Włocławek .	124	24	41	—	—	—	210	454	59	579	160
18	Katowice .	77	3	13	2	3	—	85	172	29	312	117
19	Kowel . .	18	4	—	—	—	—	34	60	16	10	—
20	Pińsk . . .	6	6	6	—	1	1	15	44	—	—	—
	Razem . .	3 057	517	697	82	39	27	5 460	14 874	3 715	14 329	7 103

3. Stow. mieszane.

1	Łódź . . .	8	3	7	—	—	1	74	84	30	63	29
2	Włocławek .	35	7	33	—	—	—	60	198	20	219	23
	Razem . .	43	10	40	—	—	1	134	282	50	282	52
	Ogólna suma	6 693	1 175	2 275	240	45	76	13 042	32 415	8 448	25 046	12 335

X.

Członkowie Zjednoczenia Młodzieży Polskiej.

Stan z 31. XII. 1927 r.

A. *Członkowie zwyczajni* Związku Młodzieży Polskiej:

L. b.	Siedziba Związku	Adres	Przyjęty do Zjednoczenia
1.	Częstochowa m.	Dąbrowskiego 6a m. 4	8. XI. 1926
2.	Częstochowa ż.	„	18. XI. 1926
3.	Kielce m.	ul. 3 Maja 1	3. XII. 1919
4.	Kielce ż.	ul. 3 Maja 1	3. XII. 1919
5.	Kraków m.	ul. Wolska 6	11. V. 1921
6.	Kraków ż.	ul. Wolska 6	14. IX. 1926
7.	Lublin	Krak. Przedmieście 59	3. XII. 1919
8.	Lwów	ul. Gródecka 2b	3. XII. 1919
9.	Łomża	ul. Polowa 11	3. XII. 1919
10.	Łódź	ul. Gdańska 111	8. XI. 1926
11.	Mikołów m.	Gimnazjum	12. XII. 1920
12.	Poznań m.	plac Nowomiejski 5	3. XII. 1919
13.	Poznań ż.	Wielkie Garbary 28	3. XII. 1919
14.	Płock m.	ul. Tumska 2	3. XII. 1919
15.	„ ż.	„	3. XII. 1919
16.	Przemyśl ż.	ul. Katedralna 18a.	3. XII. 1919
17.	„ m	„	
18.	Radom	ul. Trawna 6	3. XII. 1919
19.	Siedlce	ul. Florjańska 1	3. XII. 1919
20.	Tarnów m.	ul. Ogrodowa 18	3. XII. 1919
21.	„ ż.	Klaszt. SS. Urszulanek	11. VIII. 1926
22.	Warszawa	ul. Miodowa 19	3. XII. 1919
23.	Wąbrzeźno	ul. Wolności 35	6. IV. 1921
24.	Wilno	ul. Metropolitalna 1	11. VIII. 1926
25.	Włocławek	Kurja Biskupia	3.. XII. 1919

B. *Członkowie nadzwyczajni:* (dotychczas nie mianowano.)

Kandydaci.

1. Sekretarjat jeneralny w Kowlu, Nowa Plebanja.
2. Sekretarjat jeneralny w Pińsku, ul. Albrechtowska.
3. Związek Młodzieży Polskiej Żeńskiej w Katowicach, Katedra.

TREŚĆ.